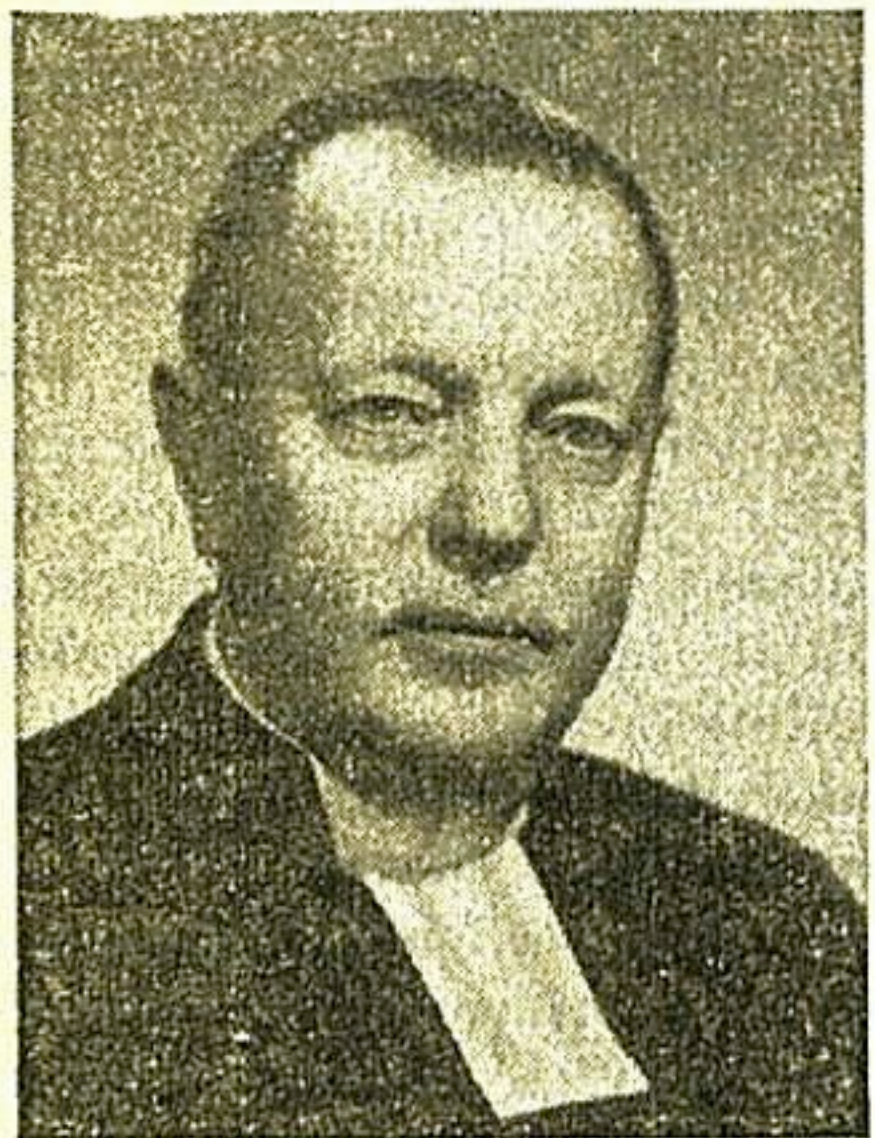

KIRKKOSANOMAT

HERÄTTÄJÄJUHLANUMERO

PORIN SEURAKUNTIEN TERVEHDYS JUHLIJOILLE

"Kuin riemuist' on matkaavaisen
hän yksin kun kulkein saa
tääll' yhtyä veljiin, jotka
myös yhtäänne taivaltaa.
Niin tuntuvi silloin, kuin Herra
taas raittihin tuulen sois
ja kulkijan vaivat lientäis
ja tuorehet voimat tois"

Keski-Porin seurakunnan kirkko-
herra Matti A. Mustonen

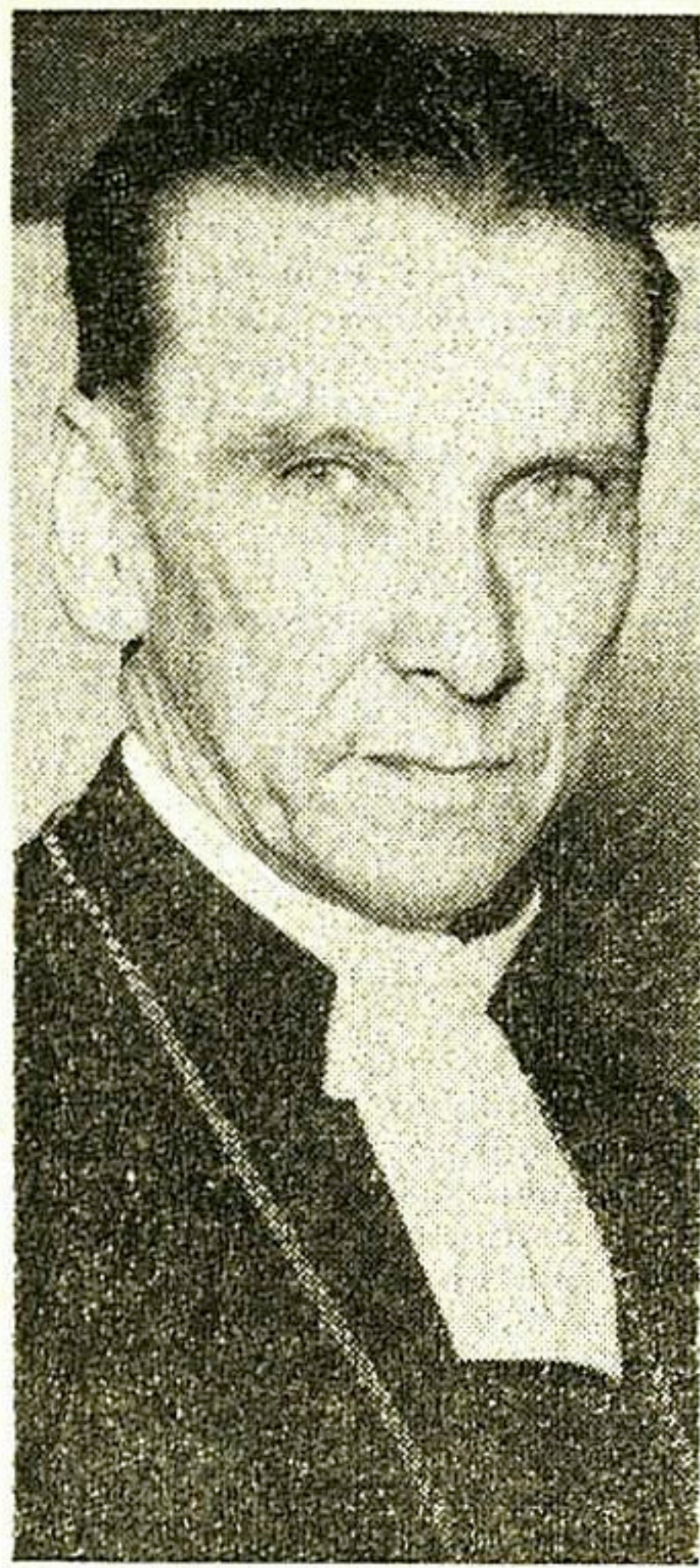
Näin laulaa matkamies iloi-
tessaan siitä, että saa tavata
saman tien kulkijoita, heidän
kanssaan veisata, rukoilla Her-
raa ja olla hänen sanansa alla.
Hän ikävöi päästä ystävien
seuraan. Eihän yksinäinen puu
pala. Kun yhdessä ollaan ja
Herra saa särjetyissä sydämis-
sä työtä tehdä, syttyy tuli, joka
voi siunata kulkijan tien ja
tehdä hänestä Herransa todis-
tajan omalla paikallaan.

Porin seurakunnat iloitsevat
saadessaan ottaa vastaan he-
rännän kansan kesäjuhlat. Po-
rin seduilla on Herran tuli pa-
lanut aikoinaan voimakkaalla
liekillä. Länsi-Suomen rukoile-
vaisuus on tehnyt työtään tääl-
lä parin vuosisadan aikana. Al-
kaen kalantilaisesta Liisa Er-
kintytystä ja merikarvialai-

sesta Anna Rogelista Abraham
Achreniukseen on Herran tuli
kytenyt, milloin kirkkaammalla
liekillä, milloin salassa lämmit-
tään ja herätellen sydämiä.
Vielä viime vuosisadan lopulla
kokoontui rukoilevaisten jouk-
ko sankkana ripille alttarin ym-
pärilte polvistuen synnintun-
nustukseen ja ottaen synnin-
päästön vastaan. Nyt ovat van-
hat tavat väistyneet. Mutta ru-
kouksen ja herätyksen henki
vaikuttaa hiljaisena edelleen
seurakunnan keskellä.

Porin seurakunnat ja koko
kristikansa lausuu kaikki ystä-
vät tervetulleiksi Poriin. Ru-
koillaan Herralta, että hän siun-
naa Porin Herättäjäjuhlia.
Tahdomme tehdä sitä täällä Po-
rissa. Tehkää tekin, jotka tulet-
te, sitä omalla paikallanne, että
toteutuisi apostoli Paavalin sa-
na roomalaisille: "se on, että
me yhdessä ollessamme virkis-
tyisimme yhteisestä uskos-
tamme".

Matti A. Mustonen

Kuopion hiippakunnan piispa, He-
rättäjäyhdistyksen puheenjohtaja
Olavi Kares

UKKO-PAAVON PERINTÖ VELVOITTA

Tasavallan presidentti lausui
puheessaan piispa Kareksen vir-
kaanasettajaisten juhlaa lausua:

Niihin aikoihin kun ensimmäi-
nen Kuopion hiippakunta perustet-
tiin täällä vielä oli ja väkevästi
vaikuttanut vähäinen talonpoika, joka
nimitti leikkisästi itseään kahden
hiippakunnan piispaksi. Ilmaisu ei
varmaan ollut itsekehun, päin vas-
toin sen kärki kai oli suunnattu
sanojaan itseensä. Siinä oli näet
julkilausuttuna hengellisen ylpey-
den aihe, joka näin paljastettiin
ja samalla tuomittiin.

Mutta vielä nyt, 110 vuotta tä-
män talonpojan kuoleman jälkeen,
tänään virkaansa asetettu Kuop-
ion hiippakunnan piispa tunnus-
taa kuvannollisesti sanoen
omaksi piispakseen saman Paavo

Ruotsalaisen, Ukko-Paavon. Näin
on ainakin asianlaita niissä opilli-
sissa tapauksissa, joihin piispa-
san vanha alkumerkitys viittaa:
piispa, episkopos, siis kaitsija, val-
voja, päällysmies, Olavi Kareksen
laaja kirjallinen tuotanto oikeutta-
nee lausumaan tämän väitteen.

Paavo Ruotsalaisesta on jäänyt
keskeisenä asiana mieleen hänen
pyrkimyksensä ulkonaiseen ja si-
säiseen rehellisyyteen. Sellaiseksi
olen pohjaltaan käsittänyt hänen
kiivailunsa kaikkea teennäisyyttä
vastaan, ulkonaista hurskastelua
ja tekokristillisyyttä vastaan. Hän
etsi siis todellista hengenelämää,
ei vain ulkonaista käyttäytymistä.

Olen mielenkiinnolla ja suurella
mielihyvällä tutustunut Olavi Ka-
reksen viimeaikaiseen kirjalliseen
tuotantoon. Hänen ennakkoluulot-
tomuutensa ja se ymmärtämys yn-
nä lämpö, jolla hän suhtautuu ih-
miseen, antavat kuvan persoonalli-
suudesta, joka rohkenee kolkuttaa
hänelle ennestään vieraillekin ovil-
le. Täällä uudessa hiippakunnas-
saan hänellä on oman velvoitta-
van perintöpeltonsa viljelemisen
ohella myös uutisviljelijän sarko-
ja, sillä taloudellinen ja yhteiskun-
nallinen murrosaika on nähtävänä
täälläkin. Toivotan piispa Karek-
selle korkeimman siunausta hä-
nelle avautuneella työkentällä.

Sinusta ehkä tuntuu, että nyt
olet joutunut kovin kauaksi niil-
tä mailta, jonne ennen olet tot-
tunut menemään herättäjäjuh-
lille. Niin todella onkin. Länsi-
Suomi on aikaisemmin jäänyt
syryään.
Onko rään siksi, että Sata-
kunta olisi vierasta seutua täl-
laisille juhlille?
Muutamat historioitsijat ovat
sitä mieltä, että ensimmäinen
ristiretki tehtiin aikanaan Ko-
kemaenjoen suuhun. Silloin ai-
nakin tunnemme, että nämä
seudut ovat Jumalan vanhaa
viljelysmaata. Juhlakentäm-
mekin on aivan niiden paikkojen
tuntumassa, minne ristiretke-
läisten laivat ankuroitiin. Siksi
käydessämme juhlaan kansam-
me muinainen historia alkaa
elää mielessämme.
Ei meidän kuitenkaan tar-
vitse hakea vain näitä kaukaisia
tapahtumia suositellessamme
maakuntaamme. Täällä on elä-
nyt kilvoittelevaa kansaa niistä
ajoin alkaen, jolloin virvoitta-
vat herätyksen tuulet puhalsi-
vat yli maamme. Rukoilevais-
seuroissa kaikuvat yhä vanha
virsikirja ja "Achrenius" siinä
kieliasussa, joka niillä vanhim-
pien herättäjäjuhla vieraitten
lapsuudessakin oli. "Hengelli-
sistä isistä" mainitsisin erikoi-
sesti nakkilalaisen Matti Paa-
volan, jonka kuolemasta tuli
pari vuotta sitten kuluneeksi
100 vuotta. Hänellä on muisto-
merkki Nakkilan kirkon vierel-
lä, mutta myös Siionin virsis-
sämme. Usein veisaamme oikein
sydämeistämme: "Jo joudu mun
sieluni heräämähän ja Jumalan
Karitsaa kiittämähän...". Me
tunnumme silloin, että ne, jotka
ovat täällä aikanaan eläneet ja
kilvoitelleet, elävät yhä. Mauno
Rosendahl kertossaan Matti
Paavolasta mainitsee, että Paa-
vo Ruotsalaisen teki mieli tulla
häntä tapaamaan. Ehkä tämä
historioitsija syystä kysyy, mi-
tä olisi mahtanut merkitä, jos
Ruotsalaisen suunnitelma olisi
toteutunut. Mahdollisesti silloin
olisi luotu kiinteämpiä yhteyk-
siä eri maakuntien välille.

Usein veisaamme: "Myös sen
hänen armonsa suo, ett' pää-
semme toistemme luo...". Niin
on täälläkin kohta parin vuosi-
sadan aikana veisattu. Kun tä-
mä rukous nyt Jumalan armos-
ta toteutuu, olkoon tulosi tän-
ne, herättäjäjuhla vieras, yhtey-
denotto ei vain pieniin ystävien
piireihin, vaan myös täällä Sa-
takunnassa kilvoitteleviin Her-
ran ystäviin.

Tervetuloa siis Porin Herät-
täjäjuhlille.

Paavo J. Kattelus
(Juhla-toimikunnan puheenjohtaja)

KESKI-PORIN KIRKKO
Rakennettu 1863

Myöhemmän herännäisyyden
uudistumisen aika lasketaan alka-
vaksi noin vuodesta 1880. Johtavia
miehiä olivat silloin erityisesti ro-
vasti Vilhelmi Malmivaara, rehtori
Mauno Rosendahl ja maanviljelijä
Juhon Malkamäki. Heidän toimes-
taan perustettiin raittishenkisen us-
konnollisen kirjallisuuden julkaise-
mistä varten v. 1892 Kustannus Oy
Herättäjä ja v. 1912 Sisälähetys-
seura Herättäjä. Näiden vuosiko-
kouksiin alkoi kokoontua kansaa
varsin runsaasti. Vuosikokousasiat
jäivät vähitellen toisarvoiseen ase-
maan. "Vuosijuhlusta" muodostui-
vat vuosien kuluessa nykyiset he-
rättäjäjuhlat. Ne pidettiin vuosit-
tain paikkakunnalla, jonne ne on
pyydetty. Jos pyytäjiä on useita
Yhdistyksen päätoimikunta rat-
kaisee mikä paikkakunta juhlat
saa.

Herättäjäjuhlat ovat sananhar-
joituksen juhlat. Viime vuosina on
ollut koolla noin kaksi-kolmekym-
mentätuhatta ihmistä. Olennaisin-
ta juhlille ovat herännäisseurat,
joita pidetään parin vuorokauden
aikana viidet. Niissä lyhyet puheet
ja juhla vieraiden aloittamat Siio-
nin virret vuorottelevat. Puheet
koskettelevat yksityisen ihmisen
uskonkilvoitusta, vanhempien ja
lasten suhteita, nuorison taistelua
ja usein myös kansan ja heimo-
kansojen asioita. Puhujina on
sekä pappeja että maallikoita.
Seurapuolelle antaa yleensä het-

MITÄ
OVAT
HERÄTTÄJÄ-
JUHLAT

ken tilanne voimakkaan värinsä.
Kiinteämpi edeltäpäin valmistet-
tua sanomaa edustavat juhla-juma-
lanpalveluksen saarna, juhlapuhe
ja raamattutunti, joiden aiheet pu-
hujat itse vapaasti valitsevat.
Myös ehtoollisjumaanpalvelus pi-
detään. Ehtoollisvieraita saatetaan
olla kolmekin tuhatta.

Herättäjäjuhlat ovat suuressa
määrin myös tapaamisen ja hen-
kilökohtaisen kosketuksen juhlat.
Eri puolilla maata asuvat, arkises-
sakin elämässään seuraliikkeen
kanssa kosketuksiin olevat ihmi-
set tapaavat toisiaan. Eri maakun-
tien seuraavien ongelmat ja koke-
mukset asetetaan yhteiselle "vai-
hetuspöydälle", josta Jumala ja
kää, niin kuin tahtoo, neuvoa,
joennusta ja rohkaistua. Tällainen
tapaaminen ja kosketus merkitsee
aina avartumista ja omista kien-
ties ahtaista ympyröistä irtautu-
mista.

Herättäjäjuhlat ovat varsin suu-

ressa määrin palvelevan toimelai-
suuden juhlat. Alkuaikoina ruoki-
tiinkin koko juhla-kansa sen talon
toimesta, jonka kartanolla oltiin
koolla. Nykyisin se on tietysti
mahdotonta. Juhlien valmistelu ja
juhla-kansan hoitaminen kysyvät
kuitenkin nykyin juhla-paikkakun-
nan väestöltä suurta palvelusalt-
tiutta. Ilahduttavan runsaasti sitä
on ollut niilläkin seurakuntalaisil-
la, jotka eivät tunne herännäisyyt-
tä hengelliseksi kodikseen ja joi-
den palveluksia ei tässä asiassa
ole ilman muuta voitu odottaa. He-
rättäjäjuhlien taloudellinen tuotto
on koitunut Herättäjä-Yhdistyksen
sisälähetystyön hyväksi.

Herättäjäjuhlat ovat muodostu-
neet laajempienkin yhteyksien juh-
liksi. Monet Amerikan suomalaiset
käyvät niissä mielellään kotimaas-
sa ollessaan. Heimokansojen edus-
tajia ja pohjoismaisia vieraita on
ollut säännöllisesti mukana. Omas-
takin maastamme herättäjäjuhlat
kokoavat varsin runsaasti sitäkin
kirkkokansaa, joka ei muina ai-
koina ole kiinteästi seuraliikkees-
sä mukana. On luonnollista, että
näillä juhlilla viljellään Jumalan
sanaa herännäisyydelle ominaisin
muodoin. Juhlat ovat kuitenkin
kaikille avoimet. Juhlille tulijoita
ei testata. Läsnäoleville odotetaan
ja rukoillaan Jumalan siunausta
ja sen toivotaan leviävän juhla-
kansan mukana koteihin ja seura-
kuntiin.

PAAVO RUOTSALAISEN VIIMEINEN KESKUSTELU POIKANSA JUHANAN KANSSA

— Poika, miltä oikein näyttää sielussasi — millainen on sisäinen suhteisi Herramme ja Vapahjaamme?

Juhana vavahti. Paavo ei sitä huomannut. Hän vain odotti turhaan vastausta ja kun sitä ei tullut, hän jatkoi:

— Sinun pitää ainakin minulle puhua siitä, poika!

— Miksi kysyt minulta niin, isä? tuli vastaus.

— Koska tullen monilta muilta kysymään niin, poikani, ja koska arvelen, etten voi sitä hyvin tehdä, jos en ole sitä omalta lihaltani ja vereltäni kysynyt. Ja sitten, koska tässä on paikka, missä olemme ilman todistajia — Jumalan avara, hiljainen maailma!

Juhana ei vastannut heti; hän

katseli mietteissään hevosen takajalkoja, jotka astuivat etujalkojen jälkiin lumessa.

— Monen on vaikea ylimalkaan puhua siitä, Paavo sanoi. — Se voi olla joskus hyväkin, mutta täydellinen vaikeneminen ei, varmasti ole hyväksi.

— Minä rukoilen, isä, tuli Juhanaalta.

— "Katso, hän rukoilee" — Ananiaalle lausutut sanat kulkivat isän läpi, suuri ilo valtasi hänet. Niin se alkoi — jos nuori poika, mies jo, alkoi rukoilla, silloin Jumala varmasti kuuli häntä. Vai tarkoittiko Juhana vain perheen jokailtaista rukousta?

— Meidän iltarukoukстамmeko tarkoitat? hän kysyi.

— En, rukoilen, kun olen työssä tai kun en öisin osaa nukkua.

Sittenkin oli pyhä tuli tarttunut nuorukaiseen. Jos kohta Paavolle olikin selvinnyt, että liian paljo kyseleminen voi tuhota monta hyvää asiaa, täytyi hänen päästä asiasta enemmän selville.

— Onko se — iloista rukousta — vai rukoiletko hädässä? hän kysyi.

— Se on sillä tavalla — tahtoisin ymmärtää sinua, isä. Sen vuoksi enimmäkseen rukoilen. En haluaisi olla sinulle vieras.

katsonut suojeasti moista mieleltömyyttä. Sakoilla maksoivat miehet lähetyssinnostuksensa. Tämä tappoi lähetyksen luonnollisen kasvun herännäisyyden vainioilla pitkiksi ajoiksi. Se tuli esille silloin tällöin. Se veisattiin julki useissa Siionin virsissä. Mutta hartiavoimin ei työhön lähedetty. Suomen Lähetyssseuran perustaminen tapahtui ajankohtana, jolloin herännäisyyden pellolla oltiin hämmennyksissä ja hajallaan. Ei ollut ketään nimimiestä, joka olisi silloin ollut käymässä käytännön toimintaan.

Herännäisyyden uudelleeneläpymisen aikoina oli kyllin työtä ja vaiavaa omien vikojen parissa. Ei uskallettu katsella kauemmasi. 1900-luvun alkupuolella Wilhelmi Malinvaaran aikana elettiin erillään Lähetyssseuran toiminnasta. Tuo aika oli opinkäsitysten seulomisen aikaa. Lähetyssseuran taholla ei herännäisyyttä ymmärretty. Sinne ei heränneillä ollut juuri asiaa. Puolin ja toisin katsottiin epäilevin silmin. Mutta lähetytystuli oli sittenkin kytymässä pinnan alla. Yksi ja toinen herännäisyydessä elämää löytänyt uskalsi lähetysskentällekin. Tällainen mies oli Heikki Saari, joka Ambomaan kuivilla maillo viritti Siionin virren. Hän näki vaivaa niitten kääntämisestä ambokielelle, niin että tänään voi heränneitten keskeltä lähteneen lähetyksen toivottaa tervetulleeksi tuttu veisuu.

Sotien jälkeen huomattiin, kuinka paljon oli lyöty laimin lähetyksen asian esilläpitämisessä. Ymmärrettiin, että lähetyks kuuluu myös Siionin virsiä veisaavalle kansalle. Oman lähetysskentän ylläpitoon ei ollut voimia. Muutenkaan ei haluttu erottautua. Meillä oli Suomen Lähetyssseura, jonka kanssa voitiin lähteä yhteistyöhön. Siellä otettiin heränneitten pieni panos sydämellisesti vastaan. Herättäjä-yhdistys perusti lähetysspapin viran, jonka tehtäväksi tuli lähetyssasian esilläpitäminen heränneen kansan parissa. Innolla ja utuutruudella tätä tehtävää hoiti kuolemaansa asti pastori, lähetyssaarnaaja Kalle Himanen. Hänen jälkeensä astui remmiin pastori Mikko Ihmäki, joka on tällä hetkellä perheineen Onguedivan lähetyssasemalla Ambomaalla. Lähetysspapin virkaa perustettaessa oli perustettu myös Heränneen kansan lähetyssrahasto. Sitä hoitaa Suomen Lähetyssseura. Rahaston osoite on Tähtitornink. 16 Helsinki. Postisiiirtotili 17911. Tällä hetkellä rahastosta ylläpidetään kuusi jähettä Suomen Lähetyssseuran kentällä Afrikassa sekä yksi kotimainen työntekijä. Vuosien kuluessa on osoittautunut, että Herättäjä-yhdistys lähti oikealle tielle ottaessaan ohjelmaansa Jeesuksen testamentin toteuttamisen.

Herännäisyydessä on usein mainittu isien perintö. Lähetystehtäväkin on sellainen. Se on uskottu lapsille. Eikä se ole vain Niilo Kustaa Malmbergin ja Jonas Laguksen meilte jättämä perintö. Se on Taivaallisen Isän perintö, jonka hän antoi Pojalleen, Poika uskoi sen meilte.

Heikki Vaahtoniemi

PORILAISTA LEIPÄÄ

Porissa ilmestyy Satakunnan Kansa julkaisee joka pyhä hartauskirjoituksen. Alla muutamia sellaisia paloja.

TULKAA KAIKKI...

"Tulkaa työtätekevät!" Näin kehoiteltiin kauan sitten kaikkia ihmisiä tulemaan Nasaretin profeetan luo. Samalla tavalla Hän, ylösnoussut Kristus, kutsuu kaikkia saapuman sanansa ääreen. Mutta onko totta, että kaikki ovat kutsutut. Joku voi mielessään olla sen nuoren miehen kaltainen, joka saatuaan kutsun saapua miesten raamattupiiriin lausui: "Minäkinkö? Mitä siellä arveltaisiin, jos tällainenkin tulisi?" Eikö kutsu tarkoitakaan siis kaikkia? Näin on syytä kysellä sitäkin suuremmalla syyllä, koska kokoontumiskehoitus tarkoittaa nyt erityisesti Poriin järjestettäviä juhlia. Kuulunko minä heränneeseen kansaan, voinko minäkin tulla, enkö minä ole siinä joukossa hyvinkin ulkopuolinen?

Sanassa sanotaan: "Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen." (Jes. 55:1) Kaikkia yhä kutsutaan, ketkään eivät ole sen paremmin ulkopuolisia kuin sisäpuolella oleviakaan. Kun eräältä heränneen kansan hyvin tuntemalta saarnamieheltä kysyttiin: "Mitä heränneet tekevät niiden hyväksi, jotka ovat ulkopuolella joukon?" oli vastauksena: "Me kaikki olemme ulkopuolella." Jeesuksesta katsoen kaikki ihmiset ovat yhtä ulkopuolisia. Ja Luther on jossain sanonut: "Jos mielestäsi on jokukaan sinua huonompi, et ole elämän tiellä." Tämä on ainakin Raa-

matun mieli. Sanoohan siellä Herran apostoli: "Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin." (1 Tim 1:15) Paljon kärsinyt ja hurkas Paavalikaan ei sano olevansa vielä sisäpuolella, vaan on syntisistä suurin. Emmekö me sitä sitten olisi — kaikki.

Kesällä 1961 muutamata Satakunnan nuoret olivat saapuneet herännäishenkiseen nuorisokoukukseen. Sen kuluessa he sanoivat: "Emme tiedä paljon mitään heränneistä, emmekä osaa näitä Siionin virsiä. Mutta meitä on kohdeltu hyvin täällä ja toivotettu ystävällisesti tervetulleiksi. Me tulemme vastakin." Joku ulkopuolella — ainakin omasta mielestään — oleva oli tervehtinyt heitä samalta tasolta ja ystävyys oli syntynyt. Samoin tahdottaisiin kaikkia tervehtiä Poriin juhlilla. Kaikki ovat samalla tasolla, alatasolla. Kaikki ovat vielä ulkopuolella. Mutta heitä ei vedä vain ystävien kutsu saapua sanan virvoittaville lähteille, vaan itse Jeesus Kristus kutsuu meitä kaikkia. Miten lohdullinen ja suorastaan riehastuttava on Herran sana: "En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Kynnystä ei nosteta kenenkään eteen, kaikki saavat tulla. Kaikki ovat siis tervetulleita. Tulkaa siis kaikki, tule sinäkin.

Aarre Pyy

Mustaa ja valkoista Joensuun herätysjuhilla. Afrikkalainen pastori Vilho Kaulinge (oikealla) tulkkina, pastori Seppo Löytyn kanssa.

KUVASTIMESSA

Ihmisen ei pidä olla unohtavainen kuuli, muistamaton sanan kuvastimeen katsoja, vaan sen edessä viipyy ja siitä oppiva.

Sillä sen ääressä ihminen oppii myös "sanat tekijäksi". Se ojentaa ihmisen askeleet puhtauden, totuuden ja rakkauden tielle. Niin kuin Jumalan rakkaus tulee ihmisen omaksi Jeesuksen Kristuksen kautta, niin tämän rakkauden tulee myös heijastua ihmisestä toiseen. Se ilmenee herkimmin suhteessa lähimmäiseen, joka tarvitsee meidän apuanime, minun kättäni, jalkaani, auttavaa mieltäni.

Matti A. Mustonen

ÄIDIN MERKITYS

Äiti on jokaisen lapsen ensimmäinen kasvattaja. Ratkaisevia vaikutteita lapsi saa nimenomaan juuri äidiltä, sillä lapsen elämässä ovat hänen 7 ensimmäistä ikävuottaan merkittävimpää. On näet kasvatustieteilijäin taholta sanottu lapsen oppivan näinä 7 ikävuotenaan enemmän kuin minään toisena kehityskautenaan. Juuri nämä vuodet jokainen lapsi on äidin kasvatettavana. Koulun ja tovereitten vaikutukset eivät vielä ylety lapseen. Kasvattajat eivät aina ole olleet tehtävänsä tasalla. Tämä alkoon kuitenkin heitä masentako, vaan kannustakoon uusiin ponnistuksiin.

Paavo Tarna.

AIKA ON LAHJA

Aika saa aivan uuden merkityksen, kun sitä opitaan katso-maa siitä näkökulmasta, jonka Jumalan sana aukaisee. Silloin se ei enää tule ikävyyttäväksi, ei tarvitse valittaa, että "aika tulee pitkäksi". Se ei myöskään silloin ole kuin kahle, jonka siteissä huokailemme, kun emme pääse sen puristuksesta tai kuin virta, joka kohtalonomaisesti meitä kuljettaa. Aika on lahja, se on Jumalan palvelija. Antaessaan meille ajan, Jumala antaa meille kaikki mahdollisuudet ja avaa ovet rikkaaseen ja oikeaan ihmiselämään. Siksi aikamme on kallis.

Aatos Laiho

MYRSKYISSÄ TAISTELEVALLE

Olemmepa sitten merenkulkijoita tai maakrapuja, on pelastus tärkein asia. Elämän myrskyssä taistelevalle on tarpeellista myös tietää, että Herra seuraa katseilansa opetuslasten hätää. Onhan hän kaikkietävä ja kaikkialla oleva. Niin kuin vanhemmille on mieleistä, että lapset käyvät heitä katsomassa, niin Taivaallinen Isäkin odottaa, että ihmiset rukouksissaan kertoisivat hänelle tilansa, jotta hän saisi heitä auttaa, mikä on rakkaudelle mieluisinta. Jeesus tahtoo olla läsnä sinunkin myrskyssäsi. Salli hänen auttaa sinut hukkumasta.

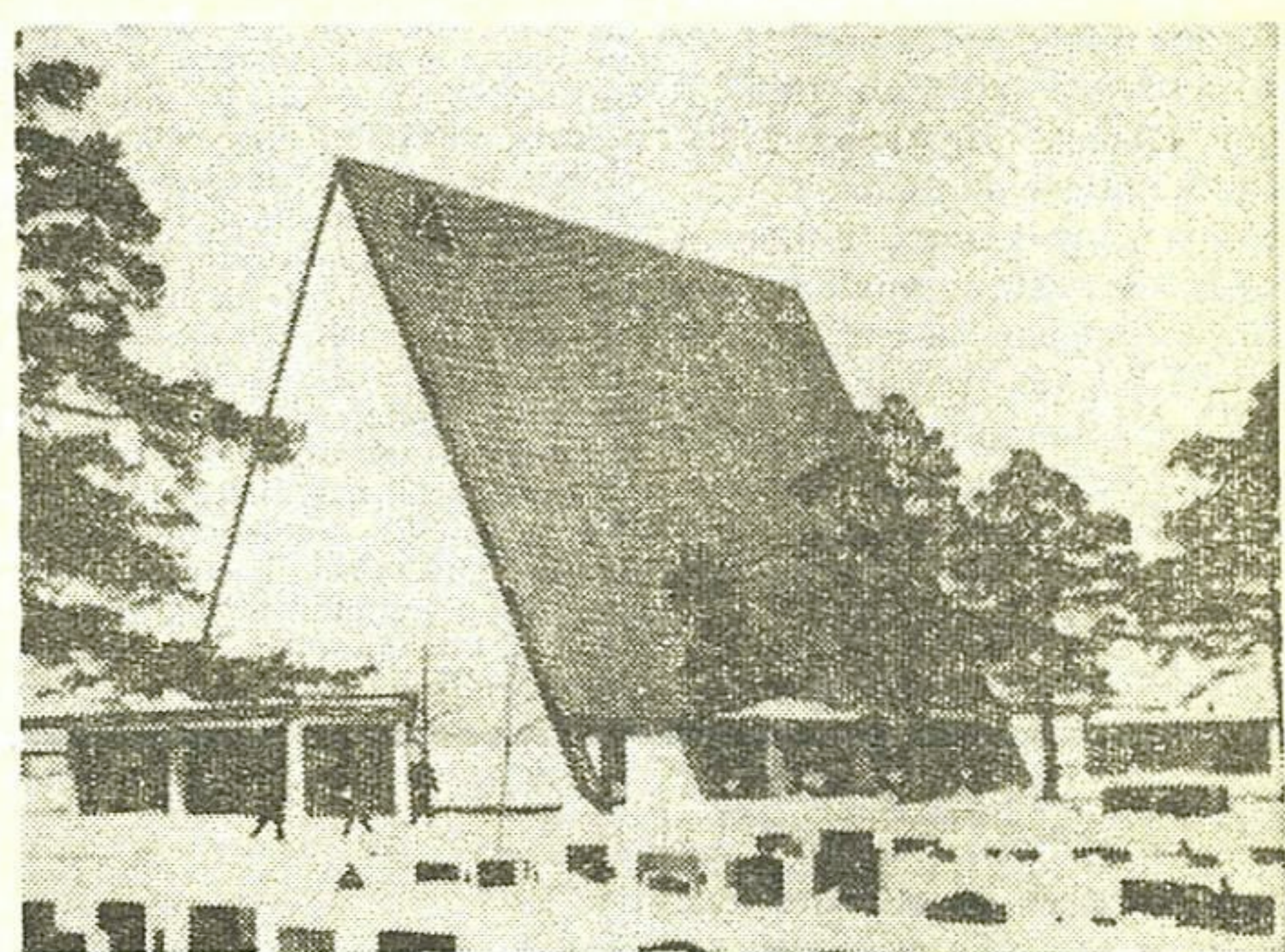
P. O. Ekko.

RUKOUKSEN HUOLTOASEMA

Elävä rukous edellyttää uskoa, että Jumala on ja että Hän jatkuvasti vanhurskaasti ohjaa luomaansa maailmaa. Tätä ei voida todistaa, se koetaan. Tästä kertoo monien rukouksien elämäkokemus ajasta aikaan, heidän saamansa rauha keskellä epäuskon vastaväitteitä. Rukoushetki on kuin huoltoasema, joka lataa käyttövoimalla harjoittajaansa ja hänen kauttaan niitä, joiden asiaa ajamaan hänen omatuntonsa hetkestä toiseen pakottaa.

Kodeissa ja laitoksissa on yksinäisiä ihmisiä, jotka hartaasti toivovat henkilökohtaista tervehdyskäyntiä, jolla juuri heidän yksilöllinen ihmisarvonsa irti massasta tunnustettaisiin. Oletko — seurakuntalainen — joka tahansa, joka saat nauttia ihmisyyhteyden siunauksesta — esimerkiksi tähän Jumalan kenttätöön lajiin rukoillut itsellesi alttiutta ja tahtoa?

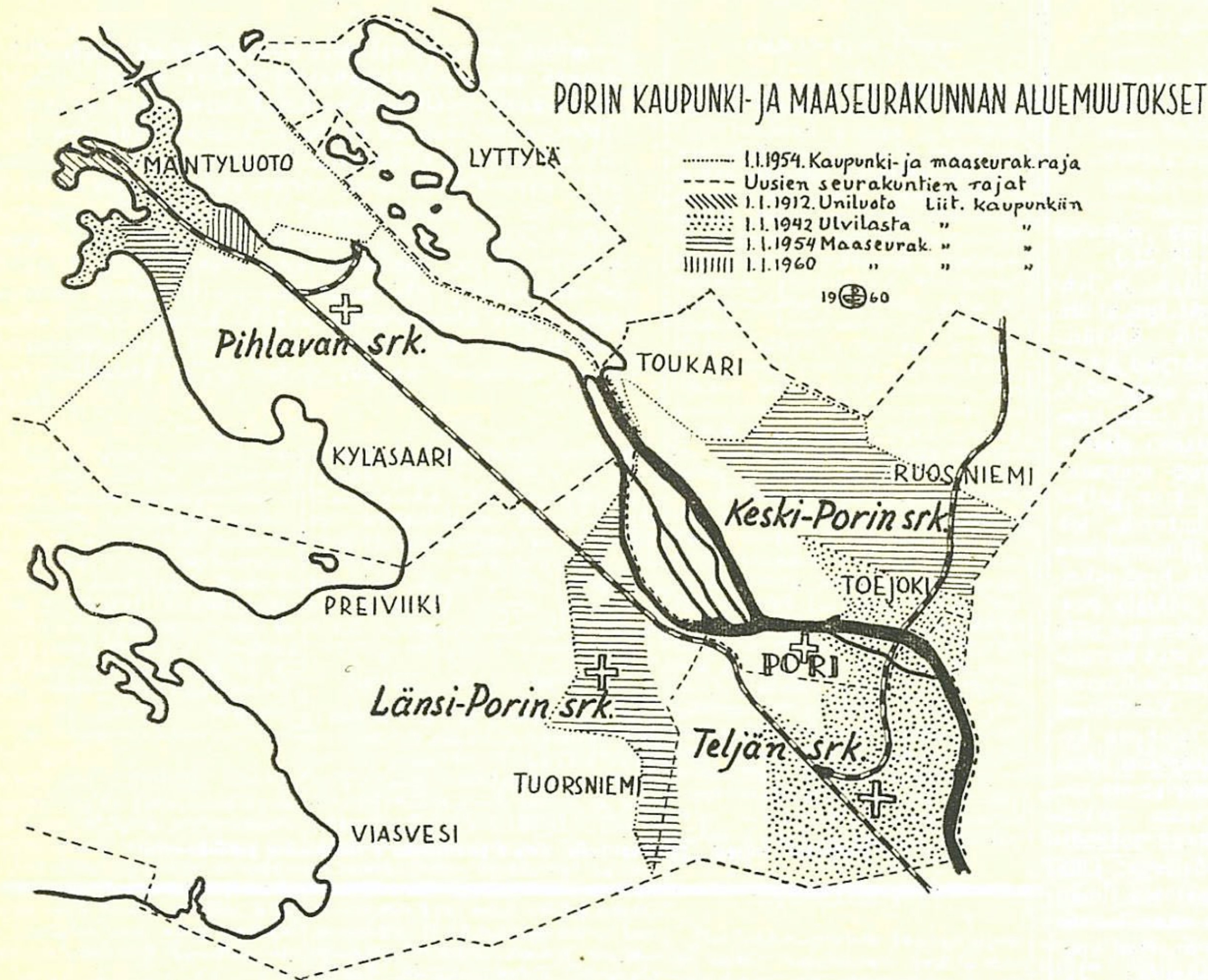
Tapani Pietilä

Hautausmaan uusi siunauskappeli arkkitehti Keijo Vallin käsialaa vuodelta 1960

KIRKKO PORISSA

PORIN SEURAKUNNAT ESITTÄYTYVÄT

KESKI-PORI

Väkiluku 46792

Kirkkoherra: rov. Matti A. Mustonen
I kappal. Paavo Tarna
II " Aatos Laiho
Virallapul. rov. P. O. Ekko
Diakonipast. Tapani Pietilä
Nuorisopast. Iikka Silvola.

LÄNSI-PORI

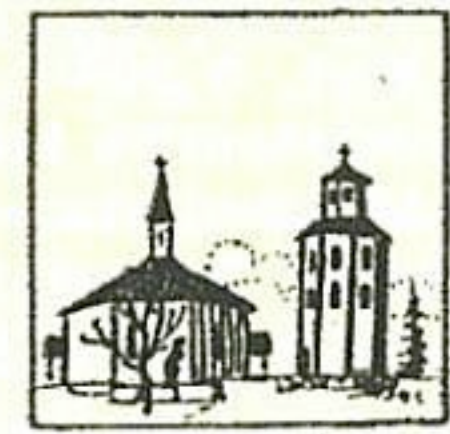
Väkiluku 9051

Kirkkoherra: Voitto Vuola
Seurakapul. Pauli Vuola

PIHLAVA

Väkiluku 6218

V.t. kirkkoh. Niilo Suhonen

REPOSAARI

Väkiluku 2278

Kirkkoherra: rov. Viljo Lauro

TOIMIPAIKAT

Kullakin seurakunnalla on oma kirkko. Keski-Porissa toinenkin Väinölässä. Lisäksi on Keski-Porissa virastotalo kappeleinen, seurakuntakoti puistojen risteyskässä, rukoushuone Mikonkatu 8:ssä, sekä ulkopuolella varsinaisen kaupungin Toejoen, Ruosniemen ja Lyttilän rukoushuoneet. Pihlavan alueella on Kyläsaaren rukoushuone ja Reposaarella seurakuntakoti ja Junnin kesäkot. Seurakunnan nuorilla on vielä mökit Rudanmaassa ja Haukijärven rannalla.

TYÖMUODOT

Porin kokoisessa suuressa seurakuntakompleksissa ovat käytännössä kaikki nykyaikaisen seurakuntatyön muodot. Paitsi vanhoja vakiintuneita sananjulistustyön muotoja on varsinkin vilkas katu- ja lähetystyömainittava. Siihen on kiinnitetty kaksi palkattua ja parisenkymmentä vapaaehtoista työntekijää. Kolme säännöllistä viikottaista kokousta pidetään seurakuntakodin "kellarikirkossa" ja miesten- ja naisten turvakodit ovat jatkuvassa käytössä. Sangen suureksi paisunut äitien kesäleiritöimintä on keskittynyt Reposaarella avomeren rannalla.

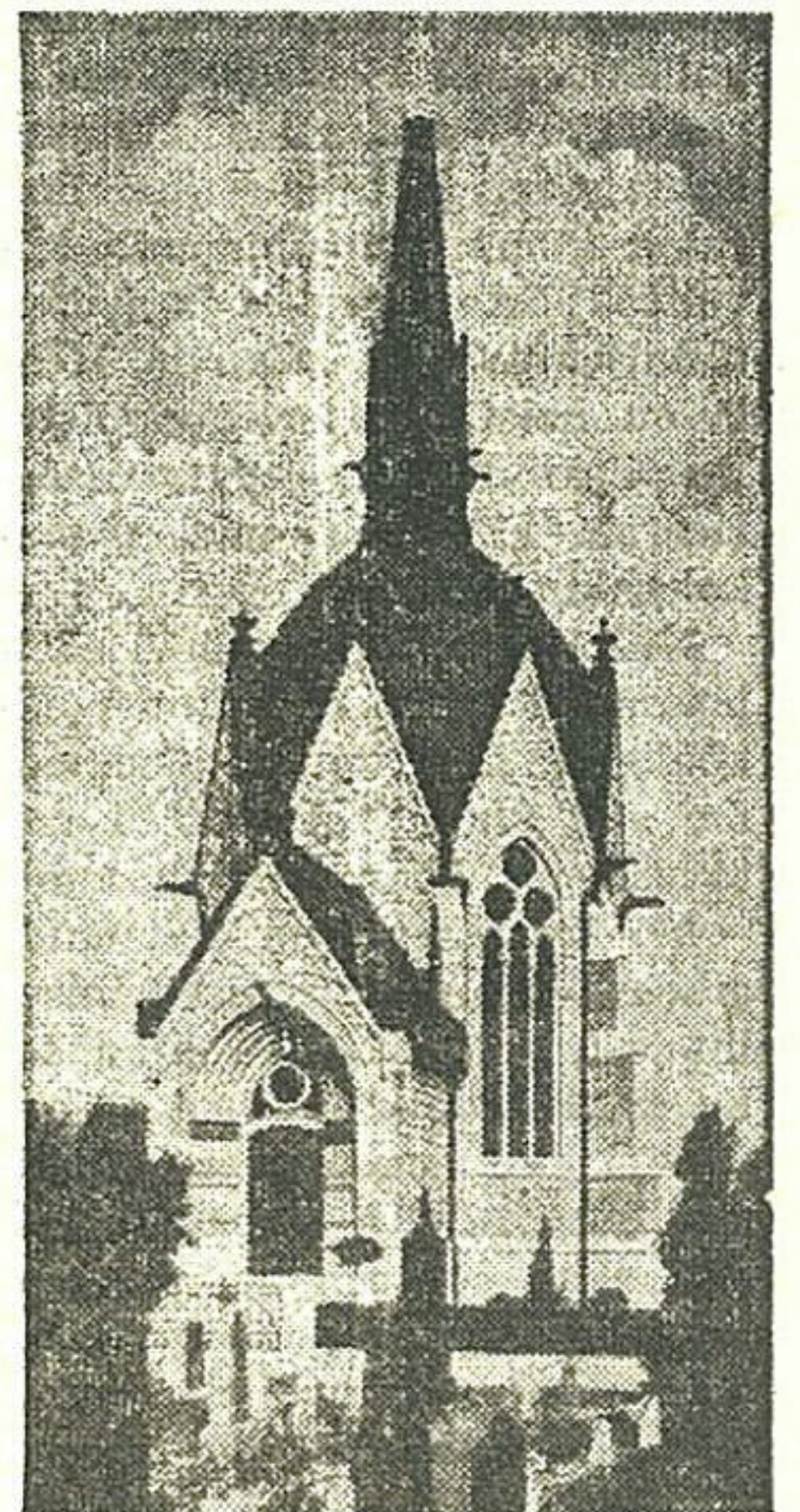
sijaitsevaan Junnilaan, jonka uudisrakennusta voidaan talvella käyttää.

Sairaalasielunhoito on järjestetty siten, että diakoniapastori huolehtii kaupunginsairaalaista ja kunnalliskodista. Yleisessä sairaalassa päivystävät Porin papit, kunnes kaupunkiin saadaan oma sairaalapappi.

Kussakin seurakunnassa on oma kirkkokuoro ja Porissa on myös useita seurakunnallisia kitarakuoroja sekä menestyksellä toimiva poikien torvisoittokunta. Kaunis tapa on ollut kesäiseen aikaan pitää viikkosaarnat vanhan hautausmaahan puistossa.

NÄHTÄVYYDET

Keski-Porin uusgootilaistyylinen katedraalikirko täyttää ensi vuonna sata vuotta. Reposaaren kahdeksankulmainen Segerstrahlen maalauksin koristama puukirkko on tyypillinen saaristokirkko. Sen vierellä on lähellä uponneen sotalalus S 2:n muistomerkki. Junnin kesäkot ja Kappeliluodon kirkonpaikka ovat luonnonnähtävyyksiä. Porin muut kirkot ovatkin aivan uusia. Hautausmaalla on kuuluisa Gallen-Kallelan freskoilla ja marmorilla sisustettu Juseliuksen mausoleumi. Ja aivan vieressä sijaitsee kaunis uusi siunauskappeli.

Hautausmaalla sijaitseva Juseliuksen upea mausoleumi.

KIRKKOMUSIIKKI ON JUMALAA PALVELEVAA TAIDETTA

Keski-Porin seurakunnan musiikkimiehet diplomiurkuri Erkki Kalijärvi, kanttori-urkuri Arvo Elo ja Väinölän kirkon esilaulaja opettaja Unto Kovanen kertovat viime vuonna suoritetusta työstä.

Kuten aikaisempinakin vuosina Heidän säveltämänsä kirkollinen on urkumusiikki jumalanpalveluksen yhteydessä keskittynyt päätöksen miellyttämistä varten, ei palloittoa ja kirkkojuhlien, seuravellaksen pelkästään heidän kunnatilojen ym näihin verrattaviin tilaisuuksiin. Kirkko-iltojen yhteydessä on ollut suurin mahdollisuus esittää laajempimuotoista vanhojen mestarien urkumusiikkia.

KALLIS ETSIKKOAIKA

Nyt on helppo tulla uskoon, kun on annettu kallis etsikkoaika. Jeesuksen veri kutsuu sinua parannukseen, mutta aika on tyhjä. "Sillä siinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee." Raamattu kertoo edelleen: "Ne, jotka olivat valmiit, menivät Hänen kanssaan häihin, ja ovi suljettiin." Et ole valmis, ellet ole pessyt vaatteitasi Karitsan veressä. Jää ovi ulkopuolelle yön kauhuihin. Silloin on katumus liian myöhäistä. Ovi ei aukene, vaikka kuinka koitutat. Nyt on vielä pelastuksen portti auki, nyt on Suomen etsikkoaika. Tee parannus! Ota Jeesuksen nimessä ja veressä vastaan syntien anteeksiantamus.

Iikka Silvola.

Yli 40 vuotta hautauspalvelua

Rantasen
HAUTAUSTOIMISTO
PORI, ITÄPUISTO 12 Puh. 12707

Suurin — Suosituin
Kuljetukset autoillamme
kaikkialle

lut vielä tuona aikana edes keksitty.

Kuluneena vuotena on kirkkojuhlien urkusooloina saatu kuulla J. S. Bachin oppilaiden säveltä-mää urkumusiikkia, J. L. Krebs (1713—1780), G. A. Homilius (1714—1785), J. Ph. Kirnberger (1721—1783) ja Chr. Nichelmann (1717—1762). Homilius oli Dresdenin Kreuz-koulun, Leipzingin Tuomas-koulun vastaavan opiston kanttori. Krebs oli säveltäjänä ja urkurina-kin Bachin oppilaista etevin ja myös tyyliään lähimpänä Bachia kuin siihen aikaan enää ehkä kukaan muu.

Kaiken edellä mainitun lisäksi on luonnollisesti Keski-Porin kirkon holveissa kuluneena vuotena-kin kaikkunut itse Joh. Seb. Bachin urkumusiikki. Keskeisenä hänen urkumusiikistaan on ollut Clavierübung-teoksen kolmannen osan urkuteokset. Kesäustan siinä muodostaa urkukoraalit ja jättäjä-läis-mäisenä päätöksenä kolmoisluoga samassa sävellajissa. Edellämmainitun lisäksi myös suuret C-duuri, e-molli ja h-mollifuugat preludeineen jotka teokset muodostavat varmaankin Bachin vapaiden urkuteosten huipun. Mainitut fuugat preludeineen eivät varmaankaan jää Es-duurifuugasta jälkeen ilmaisen voimakkuudessa eivätkä muutorikkauksessa. E-molliteos on laajin, mitä Bach on kirjoittanut uruille, ja on suuri houkutus kutsua sitä kaksiosaiseksi urkusinfoniaksi, kuten monet Bachin musiikin tutkijat sitä nimitävätkin.

Mitä enemmän tutustuu Bachin sävellyksiin, sitä selvemmin hän esiintyy uskovaisena kristittyinä sanan varsinaisessa merkityksessä. Sillä kaikki mitä hän kirjoitti, se ei koskaan sisällä itserakasta sivutarkoitusta omasta taitavuudestaan, vaan hän työskentelee vain Jumalan kunniaksi. Itse hän häviää työnsä tyhjiin. Musiikki on hänelle rukouksen muoto. Siksi ei ollut mikään tyhjä sanontatapa hänellä alkaa jokainen sävellystyö sanojin JESU JUVAT, Auta, oi Jeesus.

Porin Kirkkokuoro

Porin Kirkkokuoron toiminta on sen 37. toimintavuotena ollut verrattain vilkasta. Harjoituksia on pidetty rukoushuoneessa, Mikonkatu 8, perjantai-iltoisin klo 19—21 ja osanotto harjoituksiin ollut kiitettävää. Esiintymistilaisuuksia on vuoden aikana ollut yhteensä 35, jolloin on laulettu kirkossa, hautausmaalla, sairaaloissa ym. erilaisissa tilaisuuksissa.

Kuoro osallistui koko maata käsitäviin kirkkolaulujuhliin, jotka pidettiin Oulussa kesäkuun 17.—18. päivinä. Kuoron johtajina kuluneen vuoden aikana ovat olleet kanttori K. Lehtikainen kevätkaudella ja syyskaudella seurakunnan uusi kanttori Arvo Elo. Kuoron jäsenvahvuus vuoden lopussa oli 46 laulajaa.

Kuoron puheenjohtajana on ollut opettaja Paavo Uusitalo, sihteerinä opettaja Irja Huttunen ja rahastonhoitajana kassanhoitaja Salme Komulainen.

Väinölän Kirkkokuoro

Kuoron harjoitukset ovat olleet entiseen tapaan torstaisin.

Harjoituksia on pidetty 37. Esiintymisiä on ollut 26, joista jumalanpalveluksissa Väinölän kirkossa 12 kertaa, muut esiintymiset seuraavasti:

Kaupunginsairaala, Kunnalliskoti, Yleinsairaala, Diakonissalaitos, Porin kirkossa, kirkkojuhla Väinölän kirkossa, kirkkojuhla Pihlavan kirkossa, sävelhartausta Kullaan kirkossa, erilaisissa tilaisuuksissa Väinölässä 5, laulajaiset Väinölän kirkossa. Harjoituksia ja esiintymisiä yhteensä 63.

Johtokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Erkki Alho, sihteerinä kevätkaudella Eino Saari-nen ja syyskaudella Marjatta Kovanen, rahastonhoitajana Martti Lönnberg.

Kuoron laulajavahvuus 29 laulajaa. Kuoron johtajana Unto Kovanen, varajohtajana Mikko Kekki.

Kuoro osallistui Oulussa pidettyihin Yleisiin Kirkkolaulujuhliin ke-säkuun 17.—18. päivinä. Matka tehtiin junalla retkeilyvaunussa yhdessä Keski-Porin Kirkkokuoron kanssa.

Pelon ja toivon vaiheilta

Viime kesän juhlasaarnaaja Joensuun herättäjäjuhilla oli piispa Osmo Alaja. Hän on käynyt oppikoulua Porissa, isänsä ollessa kaupunkimme kirkkoherrana. Seuraavassa lainaamme muutamia otteita hänen juhlasaarnastaan.

Useimmat tämän hetken ihmiset ovat toivottomuuteen saakka ahdistuneita huoltensa ja pelkojensa tähden. Me elämme kovaa, kuluttavaa, uuvuttavaa aikaa.

Korkean elintason lahjoittaman moninaisen elämänmukavuuden keskeltä lausuttuna tällainen väite tosin saattaa tuntua katteettomalta. Meidän osamme on toki helpompi kuin niiden, jotka tämän maan viljelykselle voittivat. Raivaus- ja tukipalkkiot, äitiyslomat, lapsilisät ja lähes kaikki muukin nykyaikaisen yhteiskunnan jäsenilleen tarjoama apu ja suoja oli heille tuntematonta; outoja myös koneet, jotka maa- ja kotitaloudessakin nyt suorittavat ihmisen puolesta raskaimmat työt.

Tehkäämme kunniata näille edesmenneille esi-isillemme ja -äideillemme, joiden saaton jälkipää on vielä niin läheisessä tunteumassa meihin, että itseskullakin meistä on noista ankaran työn, raskaiden elämänkohtaloiden ja totisen jumalanpelon kumaraanpainamista kilvoittelijoista ajatusta ja sydäntä hiljentäviä muistikuvia. Meillä on heistä paljon oppimista. He säilyttivät tyytyväisen, Herraa kiittävän mielen niukoissakin oloissa.

Niiltä osin, joilta elämä edellisissä miespolvissa miltei poikkeuksetta koettiin taakaksi, emme siis juuri voi väittää sen todella painavan hartioitamme.

Meidän oikeutetun pelkomme aiheuttajina ovat ihmiset, toiset ihmiset, jotka tämän ajan tehokkaat tiedotusvälineet ja nopeat kulkuneuvot ovat kaikkialta maapallolta tuoneet meidän naapuruteemme. Me emme jaksa luottaa heidän hyvään tahtoonsa, sillä me tiedämme, että he, niinkuin me itsekin olemme, ovat monella muotoa sidotut. Mutta terveellistä meidän kaikkien, tulimpepa idästä tai lännestä, olisi tutkistella näitä sanoja, jotka ovat kirjoitettuna Roomalaiskirjeen 7. luvussa: "Sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä

teen. Paha riippuu minussa kiinni." (Room. 7: 19, 21.)

Inhimilliset selitys- ja lohdutusperusteet eivät tuo ahdistuksemme lievitystä. Alkäämme sen tähden erehtykö kuvittelemaan, niin kuin usein näyttää tapahtuvan, että tuttu kristilliseen kielenkäyttöön sisältyvä sanonta "toivon mukaan" merkitsisi samaa kuin paljon viljelty arkinen hokema "toivottavasti". Jälkimmäinen edustaa inhimillistä hyväuskoisuutta, johon me väkisin ponnistaudumme tai johon me päädymme sen vuoksi, että havainnoitamme ja ajatuksiltamme puuttuu syvyyttä. Edellisessä sen sijaan ei ole lainkaan kysymys meidän tulevaisuuden toiveistamme tai mieleemme toiveikkoudesta, vaan yksinomaan ja pelkästään kristillisestä toivosta sellaisena, kuin se on meille Raamatussa ilmoitettu. Sen tähden sanoillamme on täysi kate, kun nuorten konfirmaatiossa lausumme: "Jumala, joka on rakkaudessaan varjellut heitä ja, toivon mukaan, alkanut heissä hyvän työn, antakoon heille armoa tunnustamaan uskonsa vapaasti ja vilpittömästi ja pysymään siinä vahvoina loppuun asti."

Emme tällöin suinkaan todellista tilanteesta tietämättöminä huokaa: "Toivottavasti Herra on tavalla tai toisella näitä meille rakkaita nuoria siunannut." Ei. Me olemme siitä kristillisen toivon perusteella varmat. Emme liioin Herrassa kilvoitteleita omaisiamme ja ystäviämme muistaessamme tarkoita huomautuksellamme, että he ovat toivon mukaan päässeet perille, sitä että he toivottavasti ovat saaneet hyvän osan. Ei. Me vetoamme tällöinkin kristilliseen toivoon, joka todistaa, että Kristus on meidät syntiset pyhällä kalliilla verellään lunastanut ja että Jumala Kristuksessa vanhurskauttaa meidät jumalattomat ja avaa meille taivaan. Tämän ihmeellisen, yli kaiken ymmärryksen käyvän toivon mukaan rakkaudemme kilvoitus on päättynyt hyvin.

"Paranna minut, Herra, niin minä parannun". Joensuun juhla-kenttä.

Tämän kesän juhlapaikka PORISSA

Porin kaupungista satamaan johtavan Maantiekadun varrella ovat hautausmaat. Ensimmäisen vesitorin takana vanha hautausmaa ja sitten uudet kaksine kappeleineen, siellä on myös kaupungin nähtävyys Juseliuksen mausoleumi, missä marmoriarokassa Gallen-Kallellan freskojen alla lepää yhdeksänvuotias Sigrid-tyttönen.

Vanha hautausmaa on valittu sopivaksi herättäjäjuhlien kokouspaikaksi. Siinä on tilaa ja joka askelel muistuttaa nurmen alla lepäävästä seurakunnasta, jonka jäsenet odottavat ylösnousemuksen armoa. Hautausmaalle johtavat tiilipilarien reunustamat portit kertovat ahtaasta portista, jonka kautta on kerran mentävä elämään sisälle.

Tämän hautausmaan historiakin on puhutteleva. Porin vanhin kirkko oli nykyisessä Rantapuistossa Hallituskadun ja Kokemäenjoen välissä ahtaana hautausmaan ympäröimänä. Kun kaupunki paloi 1801, alkoivat edistysmieliset hallitusmiehet ehdottaa, että hautausmaahan lopetettaisiin tähän maahan usein puhkeavaan "mätäkuumeeseen" tähden. Kirkkoon hautaamisesta oli jo v. 1774 luovuttu. Pieni hautausmaa oli kohonnut jo neljä kyynärää viereisen kadun pinnasta. Ehdotus herätti valtavaa vastustusta, sillä monella kaupunkilaisella oli sukuhautansa ja muurihautansa tässä hautausmaassa. Mutta tarmokas puolalaista syntyperää oleva kirkkoherra Fredrik Lebell ajoi asiansa perille saakka.

Silloin kaupungin ulkopuolella oleva Hampusten mäki katsottiin maaperänsä puolesta sopivaksi. Tarina kertoo, että Birger Jaarlin laiva olisi ajanut karille sille paikalle. Rangaistukseksi laivan päällikkö Hampus hirtettiin rannalle. Siitä nimi Hampusten mäki. Kirkon ympärillä oleva hautausmaa jätettiin hoidotta ja se lisäsi katkeruutta kirkkoherraa kohtaan. Vieläpä maa tasattiin ja sukuhautat lunastettiin.

Lebell vihki Hampusten hautausmaan kesäkuun 11. päivänä v. 1809. Ensimmäiseksi sai vihkiä siunata siihen oman renkinsä, Kuuminaisista kotoisin olevan Johanneksen. Jo kymmenen vuoden kuluttua laskettiin vihkiäkin samaan hautausmaahan. Hänen harrastuksensa marmorista tehty hautakivensä on hävinnyt. Kuiskitaan, että se oli Jumalan rangaistus eläessään mahtipontiselle kirk-

koherralle. Sitävastoin hänen puolisonsa Eva Albertina Willebrandin ohut vaalea kivi on jäljellä vesitorin puoleisen portin luona. Kaksi kertaa, vuosina 1830 ja 1850 laajennettiin hautausmaata, kunnes vuoden 1890 jälkeen ei siihen ole enää haudattu. Vain kummut ja rappeutuvat kivet ja malmirit kertovat niistä, jotka elivät, mutta joiden matka päättyi tähän hiljaiseen puistoon.

Joka torstai-iltana kesäiseen aikaan pidetään vanhan hautaus-

maan puistossa iltahartaus, johon kokoontuu runsaasti kuulijoita.

Herättäjäjuhlien paikka ja alttarilaite tulevat hautausmaalle sijoitettuna puhumaan vakavaa kieltä. Ravintola ja teltta-alue, autojen parkkeerauspaikat ja kirja-kauppa voidaan sijoittaa juhla-kentän välittömään läheisyyteen. Jäämme vain odottamaan Jumalan tarjoamaa armoa kaikille niille, jotka astuvat ahtaasta portista siunatulle maalle.

P. O. Ekko

Menkää ahtaasta

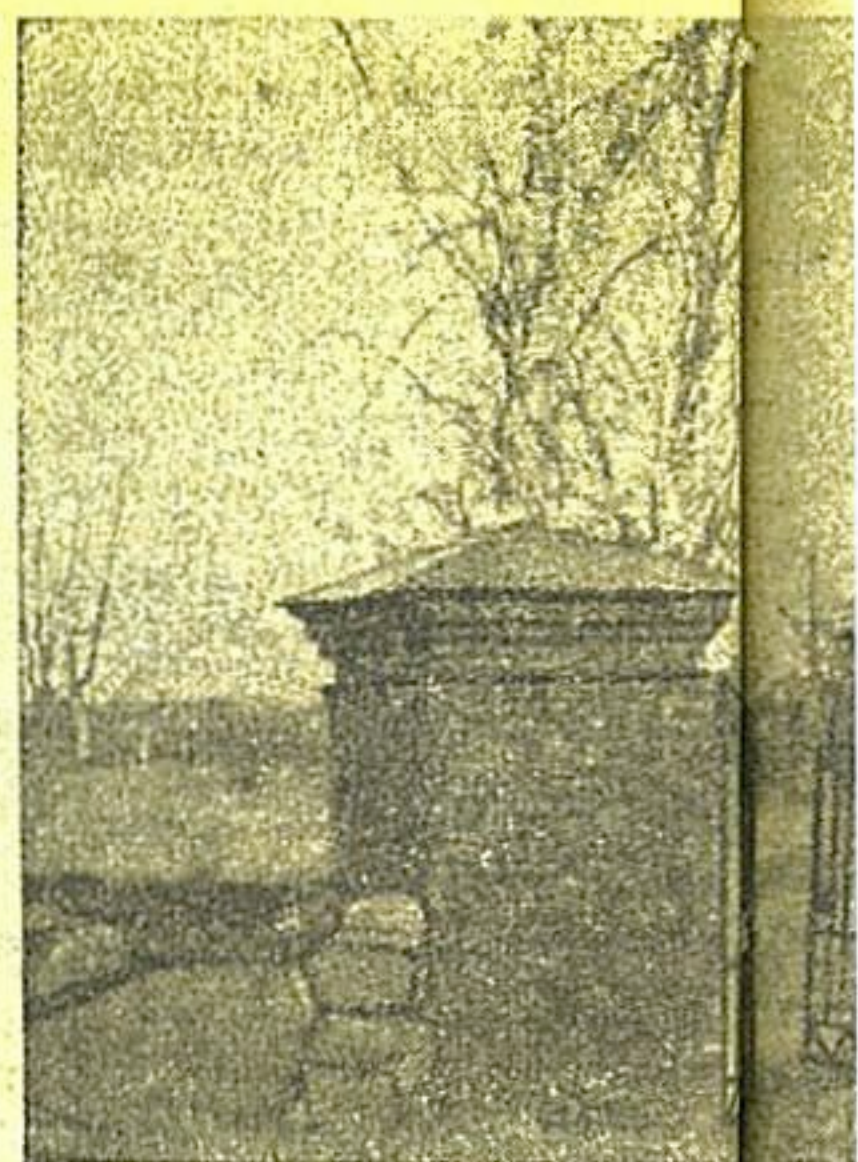
SILLÄ SE PORTTI ON AVARA

ja tie laava,

JOKA VIE KADOTUKSEEN,

ja monta on,

jotka siitä sisälle menevät;

Porin vanhan hautausportin päästävä.

JUHLAMERKKIMME

Tämänvuotinen Porissa pidettävä herättäjäjuhlan merkki on tavallisuudesta poikkeava symboliikkansa vuoksi. Se ei liity paikkakuntaan eikä kirkkohistoriaan, vaan perustuu Raamatun keskeisimpään totuuteen.

Pyydämme, että merkin suunnittelija rovasti P. O. Ekko selittää sen:

— Profeetta Johannes Kastaja saarnasi "Laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta" (Joh. 1: 17). Lakia kuvaavat merkeissä taulut, joiden päältä ko-

Kolmattasataa pappia Joensuun juhilla.

Jh. 1:17: Laki on annettu Mooseksen kautta; m

KIRKKO PORISSA

Herättäjäyhdistyksen organisatio ja toiminta

Lähestyviä herättäjäjuhlia ajatellen teemme lehtemme lukijoille hiukan selkoa Herättäjä-Yhdistyksen organisatiosta ja toiminnasta. Tämä on paikallaan siinäkin mielessä, että yhdistys elää tavallaan kaksinkertaisen juhluvuoden merkeissä. Raitishenkisen kirjallisuuden kustantamista varten perustettiin vuonna 1892 Kustannus Oy Herättäjä. Perustamisesta on siis tänä vuonna tullut kuluneeksi 70 vuotta. Kun kustannusosakeyhtiön kirja-asiamiestä yhä enemmän alettiin kutsua seuroihin puhujaksi eri puolille maata, perustettiin 50 vuotta sitten, vuonna 1912 sisälähetystyötä varten oma Sisälähetysseura Herättäjä. Nämä kaksi yhdistettiin käytännöllisistä syistä sotien jälkeen Herättäjä-Yhdistykseksi.

Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksessa valittu päätoimikunta. Sen viime vuosikymmenien näkyvimmistä hahmoista mainittakoon jokin vuosi sitten poisnukkuneet piispa Väinö Malmivaara ja kouluneuvokset Matti Pesonen ja Juho Kytömäki. Päätoimikunnan nykyinen puheenjohtaja on piispa Olavi Kares. Vuodesta 1948 lähtien yhdistyksellä on ollut oma vakinainen toiminnanjohtaja, samoin toimitalo toimistoneen ja kirjakauppoineen Lapualla.

Yhdistyksen sääntöihin sisältyi alun perin ajatus paikallisosastoista. Niitä on ryhdytty perustamaan kuitenkin vasta viime sotien jälkeen. Toiminta tapahtuu nykyään sekä näiden paikallisosastojen välityksellä että ilman mitään kiinteää organisaatiota, aina paikkakunnan vallitsevasta tavasta riippuen.

HENGELLINEN KUUKAUSLEHTI

Jo ennen Kustannus Oy Herättäjän perustamista Vilhelmi Malmivaara alkoi v. 1888 julkaista Hengellistä Kuukausilehteä, joka siitä lähtien on toiminut herännäisyyden äänenkannattajana. Sen tähänastisista päätoimittajista mainittakoon Vilhelmi Malmivaaran lisäksi kouluneuvos Matti Pesonen ja piispa Väinö Malmivaara. Tämän lehden rinnalle astui yksityisestä aloitteesta Oskari Vihantolan ja K. R. Kareksen nuorisolehti Heräävä Nuoris, joka viime sotien jälkeen liitettiin samannimisensä osastona Hengelliseen Kuukausilehteen. Tällä hetkellä Hen-

gellisen Kuukausilehden päätoimittajana toimii pastori Jussi Kuoppala. Lehti ilmestyy keran kuukaudessa. Se ei sisällä vain hartauskirjoituksia, vaan käsittelee myös herännäisyyden historian ja tämän päivän kysymyksiä ja pohtii kansan ja kirkon ajankohtaisia asioita. Levikki on nykyään noin 15.000 vuosikertaa.

KUSTANNUSTOIMINTA

Edellämainitun Hengellisen Kuukausilehden lisäksi julkaistaan vuosittain joululehti TALVIKYNTTILÄT, rippikoululaisjulkaisu PYHÄNÄ PÄIVINÄ sekä kevät- ja pääsiäislehti RISTINKUKKIA. Siionin virsistä on ilmestynyt 33 tekstipainosta, joista monet varsin suuria, mm. kaksi viimeisintä kumpikin 35.000 kpl., sekä useita nuottipainoksia. Herännäishenkisen hartauskirjallisuuden lisäksi kustannetaan herännäisyyttä sivuavaa historiallista, kaunokirjallista ja nuorisoon kirjallisuutta, kuvateoksia, lastenkirjoja ym.

SISÄLÄHETYS

Painopiste on kodeissa ja herännäispappien seurakuntatyössä. Yhdistyksellä on täysitoimisina palveluksessaan vain neljä pappia ja neljä maallikkoa. He kulkevat eräänlaisina yhdysmiehinä sinne, minne heitä kutsutaan pitämään ns. Herättäjän seuroja ja Herättäjän päiviä. Viimemainittuihin sisältyy jumalanpalveluksen ja seurojen lisäksi myös luentoja, raamattutunteja, veisuutunteja ym., siis eräänlaista tiedollista ainesta. Herättäjäjuhlat ovat tavallaan koko maan käsittävät Herättäjän seur-

PAKANALÄHETYS

Pakanalähetystyksen alalla yhdistys on yhteistoiminnassa Suomen Lähetysseuran kanssa. Aikaisemmin yhdistys kannatti vuosittain määräsommalla nimettyjä lähetysseurakuntia, joista mainittakoon Heikki Saari ja Kalle Himanen, molemmat jo kuolleita. Sotien jälkeen tehtiin tarkempi yhteistyösopimus. Perustettiin Herännäisen Kansan Lähetysrahasto, joka on Suomen Lähetysseuran hoidossa. Kaikki tähän rahastoon kerääntyvät varat käytetään lyhentämättömänä pakanalähetystyöhön, sen kotimaiseen osaan vuosittain se määrää, mikä menee tämän rahaston palveluksessa työskentelevän papin palkkaan ja asuntoon. Matka- ja päivärahat maksaa Herättäjä-Yhdistys muista varoistaan. Tänä vuonna Herännäisen Kansan Lähetysrahasto maksaa seuraavista lähteistä johtuvat kustannukset: pastori ja rouva Pentti Toivanen, pastori ja rouva Mikko Ihmäki, maisteri Kyllikki Korhonen ja lääkäri, lis. Marikka Hintsanen. Lisäksi yhdistys osallistuu eläkemenoihin. Tämä ei anna täysin todennäköistä kuvaa herännäisyyden lähetyspanoksesta, sillä huomattava osa herännäisten lähetysuhrautuvaisuudesta menee suoraan, siis ohi Herännäisen Kansan Lähetysrahaston Suomen Lähetysseuralle.

KANSANOPISTOT

Herännäishenkisiä kansanopistoja toimii kahdeksan, joista vain yksi Lapuan Karhumäen, on varsinaisesti yhdistyksen omistuksessa, muutkin kyllä erittäin kiinteässä yhteistoiminnassa, itsenäisin sisäryhdyksin, joilla on omat kannatusyhdistyksensä. Raudaskylässä toimivat kansanopiston yhteydessä kansankorkeakoulu ja kodin hoitajakoulu. Vuosittain näissä opistoissa on yhteensä noin 800 oppilasta. Porilaisille läheisin on varmaan Turun Kristillinen Kansanopisto.

YLIOPIILASKOTI

Vuodesta 1928 lähtien toimii Helsingissä ylioppilaskoti miesyliopistolla varten. Koti voi sijoittaa kolmekymmentä opiskelijaa. Valtaosa heistä on kolmen vuosikymmenen aikana ollut teologeja. Ylioppilaskodin kautta on Suomen kirkon palvelukseen kulkenut pitkälti toistasataa pappia. Herännäisten Ylioppilaskodin entisillä "pojilla" on huomattava osuutensa Porin herättäjäjuhlien järjestelyissä.

AHOLANSAARI

Herättäjä-Yhdistys omistaa osan Nilsin Aholansaaressa tässä osassa sijaitsevine Paavo Ruotsalaisen pirtteineen ja myöhemmin rakennettuine päärakennuksineen. Saarella on pidetty pappienkokouksia. Se on myös toiminut lomakotina. Saari on koennut myös seuroihin lähinnä paikallista väestöä ja luonnonkauniina nähtävyytenä matkailijoita kautta maan.

HEIMOLÄHETYS

Yhdistys palkkasi 1930-luvulla sotiin saakka papin toimimaan Eestin inkeriläisten keskuudessa. Papin asuinpaikkana oli Narva. Sotien jälkeen heimolähetys on ollut yhteydenpitoa erityisesti unkarilaisiin ja Ruotsiin siirtyneisiin inkeriläisiin. Viime mainittujen luokse on tehty useita puhujavierailuja. Heille on yhdistyksen toimesta lähetetty lehtiä ja kirjallisuutta.

KIRJAKAUPPA

Yhdistyksen toimitalossa Lapualla toimii täysin kirjakauppa-oikeuksin Herättäjän Kirjakauppa. Se on tällä hetkellä maaseutupaikkakunnilla toimivista kirjakaupoista myyntinsä puolesta suurin. Herättäjän Kirjakaupan uskonnollisen kirjallisuuden osastossa on luonnollisesti valikoima mahdollisimman monipuolinen. Tälläkin tavalla pyritään levittämään raitishenkistä kirjallisuutta ja toimimaan yhdistyksen tarkoituksien mukaisesti.

Hanki hyvää — torjut turhuutta

Herättäjäjuhlilla sydämesi iloitsee nähdessäsi sankat joukot kokoontuneina Jumalan sanan ääreen. Näet, että nuoret voivat innostua muustakin kuin turhuudesta. Omakin kylmä sydämesi on lämmennyt. Mutta samalla on sinua ahdistanut pelko: jääkö mitään jäljelle. Mitä saan kotiinviemisiksi? Entäpä jos kotona taas turhuus voittaa minut. Syytä on hätäillä. Suruttomuudellakin on liittolainen sisimmässämme.

Juhlaoppaassa ja seurakuntalehtemme tässä numerossa esitellään Herättäjä-Yhdistyksen uusinta kirjallisuutta. Tutustu tarkoin. Käy juhlien kirjakaupassa katselemassa, ehkä löydät muutakin kiinnostavaa. Porilaiset kirjakaupatkin varmaan pitävät huolen siitä, että kustantamiamme kirjoja on saatavissa. Hyvä kirja on tarvitsemasi ase pahuutta vastaan. Roskakirjallisuus tuntuu leviävän itsestään. Uskonnollisen kirjallisuuden puolesta on taisteltava. Sitä on hankittava, luettava ja levitettävä. Juhlien aikana tarjoutuu erinomainen tilaisuus "kotilähetystyöhön". Sinulla on murhetta omaisesi tai ystäväsi perheestä. Tilaa Hengellinen Kuukauslehti sellaiseen kotiin 250 markalla vuoden loppuun. Voit kuitatessasi tarvita sitä itsekkin. Ehkä maailman henki on tunkautumassa sinunkin kotiisi. Hanki hyvää — torjut turhuutta!

Päivänpaistetta ja sadetta

Lukija saattaa vähän ihmetellä ylläolevaa otsikkoa. Mistä oikein on tarkoitus puhua? Ja kirjoittajalla on heti vastaus valmiina. Tarkoituksena on kertoa viime vuosikymmeninä pidetyistä herättäjäjuhlilla ja aivan erikoisesti niistä, jotka ovat jääneet allekirjoittajan mieleen otsikossa ilmenevistä syistä. Totta nimittäin on, että herättäjäjuhlilla on saatu vuosien mittaan sekä sadetta että auringonpaistetta. On istuttu juhla-kentällä paahuttavaa helteessä auringon heloltaessa pilvettömältä taivaalta tai poutapilvien hetkeksi peittäessä auringon kuumen kehään. Silloin on etsitty puiden varjoa tai nostettu sateenvarjo suojaamaan auringon kuumilta säteiltä. Toisinaan on taas istuttu pilvisen taivaan alla ja aurinko on vain silloin tällöin näyttäytynyt. Mutta on oltu myös sellaisilla juhlilla, että vettä on tullut aivan kaatamalla ja juhla-kenttä on tyhjentynyt sanankuulijoista, jotka ovat etsineet suoja puiden alta tai kirkon seinien sisältä. Urhoollisimmat ovat kuitenkin jääneet sateenvarjonsa alle istumaan. Muistan erikoisesti Ylihärman herättäjäjuhlat vuonna 1934 heinäkuussa, jolloin satoi lähes koko ajan. Samoin Raahan ja Nurmeksen juhlilla vallitsi sateinen sää. Joskus seurakunnan veisuutta ovat säestäneet mahtavat ukkosen jyvähdykset ja salamain leimahdellensa on saatettu veisata esim. näin: Totta hältä tulta saanen, kylmään sydämeen! Amen. Mutta useimmiten on saatu sanaa kuunnella auringonpaisteesta. Herättäjäjuhlilla ovat useimmiten suosineet kauniit ilmat. Taivaallinen Isä on kansalleen valmistanut todella juhlasään. Vieläpä hän on aivan ihmeellisellä tavalla pidätellyt sadepilviä juhla-kentän ulkopuolella, niin kuin tapahtui Raudaskylän herättäjäjuhlilla. Maakunnassa satoi, mutta Raudaskylässä oli pilvipoutainen sää, tosin kolea, mut-

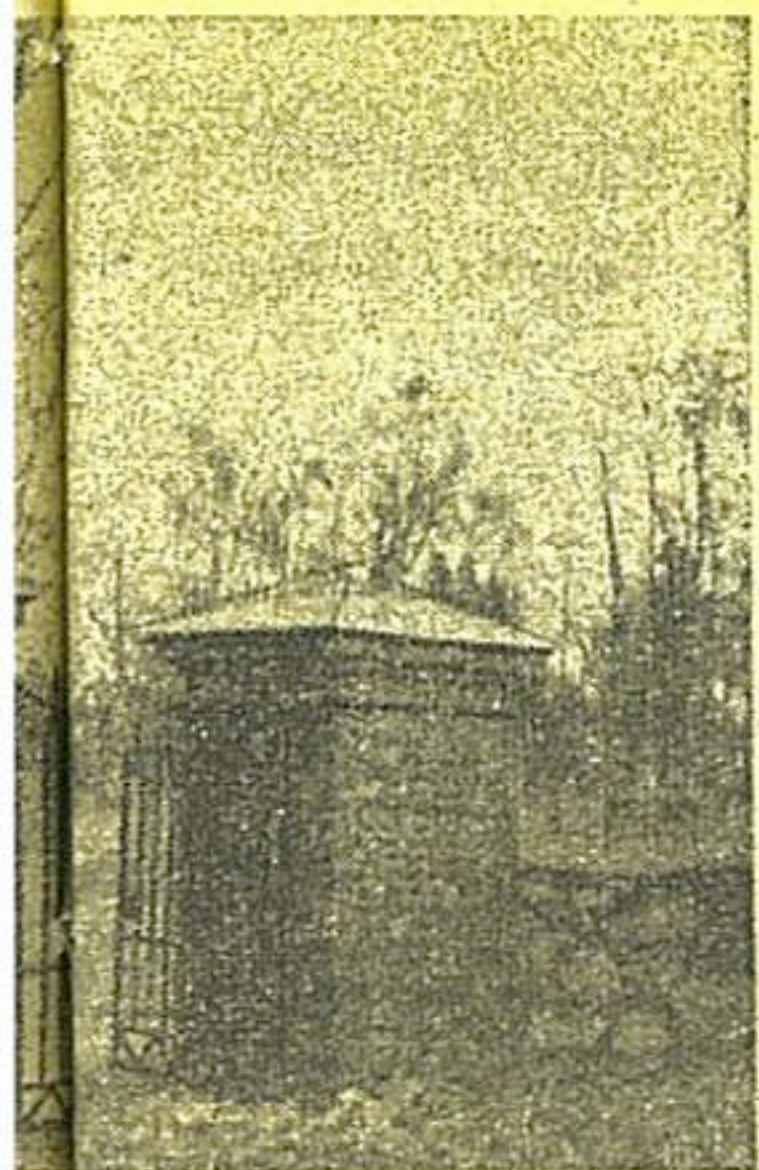
ta kenenkään ei tarvinnut kastua. Savonlinnassa, Nurmossa, Lapualla, Lahdessa ja Oulussa istuimme kesähelteessä juhla-kentällä, myöskin Kuopion Väinöläniemellä. Ja miten ihana olikaan juhla-kenttä siellä Kallaveden äärellä. Tuskin on milloinkaan kauniimman maiseman keskellä vietetty näitä herännäisen kansan suvijuhlia. Kaunis oli juhla-kenttä Kiuruvedelläkin. Järven rinteellä siellä istuttiin ja monen mieleen nousi varmaan kuva Gennesaretin järvestä, jonka partailla meidän Herramme ja Vapahtajamme usein sanaa julisti. Herättäjäjuhlille kokoontunut kansa on todella monta kertaa saanut elävän tunnustusta siitä, että on oltu Galilean vuorimailla tai Siionin suoisilla vuorilla, joilla ovat puhaltaneet lämpimät lounatuulet, kuten Olavi Kares eräässä juhlapuheessaan mainitsi.

Niin kuin ulkonaisesti on herättäjäjuhlilla koettu aurinkoa ja sadetta, niin myöskin hengellisesti. Paljon on tehty kynnelyä. Kuumaan juhla-kentän hiekkiaan on valunut kynneltä virta. Mutta ne on samalla talletettu taivaallisen Isämme kultamaljaan. Mutta "murheen alla on Siionin kansa heleimmin veisannut kiitosta Herralle".

Näin on herännyt kansa juhla-laan elänyt rukouksen ja kiitoksen tiellä. Se on saanut lukemattomia kertoja kokea todeksi tämän Siionin virren sanan: Kun me heikkoina kaikkia puutunne, niin henkensä tukee meitä. Sadetta ja päivänpaistetta, murhetta ja hengen iloa on saatu kokea juhlilla vuosikymmenien kuluessa. Kun nyt ensi heinäkuun alussa kokoontutaan Porin herättäjäjuhlille, niin rukouksemme on, että saataisiin auringonpaistetta ulkonaisesti, mutta sisäisesti toivoisimme saavamme murhetta ja iloa, kumpaistakin Jumalan mielen jälkeä.

Keijo Mäntyvaara

Portista sisälle

smrtti. Herättäjäjuhlien ääressä.

MUTTA SE PORTTI ON AHDAS

ja tie kaita,

JOKA VIE ELÄMÄÄN

ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät.

Mat. 7: 13—14.

hoaa Golgatan kumpu. Lain täytti Jeesus ristillään tuoden armon kaikille syntisille, jotka sen vastaanottavat. Ryövärien ristiä molemmiin puoliin Jeesuksen ristiä kertovat vakavaa kieltä armonajan käyttämisestä katuvaan ryöväritavalla tai sen hylkäämisestä, niin kuin katumaton ryöväri teki.

— Tämä symboli tulee seisomaan noin seitsemän metrin korkuisena juhla-jumalan edessä. Sen juurella toimitetaan juhla-jumalanpalvelus ja toivottavasti sen antamat ajatukset voivat herättää juhla-kansaa pakenemaan armon istuimen luokse.

Vanhat körttiukot tapaavat uskonveljiään.

mo ja totuus... Jeesuksen Kristuksen kautta

KIRKKO PORISSA

JOENSUUN HERÄTTÄJÄJUHLAT NORJALAISEN NÄKEMÄNÄ

Kun kaupunkinsa edustajana on saanut käydä tutustumassa pohjoismaalaiseen ystävyyskaupunkiin, on saanut välittömän ja elävän vaikutelman siitä erittäin suuresta merkityksestä, mikä tällä ystävyystoiminnan muodolla on. Sallittakoon kuitenkin pienenä varauksena mainita, että suomenkieli asettaa eräitä vaikeuksia.

Herättäjäjuhlia, joihin osallistui Tönsbergin seurakunnan edustajana, pidettiin Joensuussa heinäkuun 4.—6. päivänä. Moni ehkä haluaa kysyä: Mitä on pietismi vuonna 1961, ja sallittakoon minun sen vuoksi lyhyesti kertoa Suomen herännäisyydestä, joka vuosittain kokoa kymmeniätuhansia henkilöitä herättäjäjuhliin.

Heränneiden kesken vallitsi aina luja ja hyvä yhteenkuuluvaisuus. Ulkonaisesti merkiksi tästä he ottivat käyttöön ns. körttitakin, vanhan talonpoikaisasun. "Körttiläisiksi" heitä kutsuttiin. Vielä tänäkin päivänä tapaamme useita — varsinkin vanhempiin kuuluvia — näihin erikoisiin vaatteisiin pukeutuneita.

Kävisi liian pitkäksi tällaisessa lehtikirjoituksessa yksityiskohtaisesti kertoa herännäisyyden kehityksestä ja sen johtohenkilöistä, joista usealla on tunnettu nimi niin maallikoiden kuin oppineidenkin piireissä. Heränneillä on oma yhdistyksensä sisä- ja ulkoelämänsä varten, he ovat perustaneet monet kristilliset kansanopistot ja heillä on oma kustannustoimintansa ja lehensä. Tästä ymmärretään, että kysymyksessä on laaja ja aktiivinen liike. Se voittaa jatkuvasti alaa kaikissa yhteiskuntaluokissa ja kytkeytyy läheisesti Suomen kirkkoon, jota on pidettävä kansankirkkona.

Pohjoismaalainen, joka on vieraana mukana tuon laajakantoisen liikkeen vuosijuhlissa, saa välittömästi tuntea kokevansa jotain uutta ja ennen näkemätöntä. Mitään vastaavanlaista ei meillä esiinny, ei ainakaan tuollaisessa mittakaavassa. Juhlakenttä sijaitsi kaupungin kirkon edustalla, ja oli vaikuttavaa nähdä yli 20.000 ihmistä kokoontuneina yhteen paikkaan kuulemaan Jumalan sanan julistusta. Monet näistä ihmisistä olivat tulleet pitkien matkojen takaa, ja matka tiesi heille varmaan taloudellistakin uhrusta. Yksinkertaisissa vaatteissaan — naiset useimmiten liinat päässä — ja nytyt kainalossaan istahtivat he vanhat ja nuoret, suurelle kentälle. Monella oli seuroissa raamattu mukanaan ja veisuu oli ilmeisen raikasta ja voimakasta. Puheita ja esitelmää oli paljon ja osaksi pitkiäkin, mutta harvoin näki kenenkään lähtevän seuroista ennen niiden päättymistä.

Melkein puritaaninen yksinkertaisuus ja syvä vakavuus olivat kokouksissa leimaa antavina ja oli liikuttavaa seurata, miten selvän evankeliumijulistuksen vakavuus kausuisti nuorten ja vanhojen kasvoista. Oli kysymys heille elintärkeistä asioista, jopa heidän elämänsä perustuksesta. He olivat tulleet tänne saamaan uutta voimaa arkisista aherruksistaan varten. Ja oli ilmeistä, että he myös saivat sitä.

Kahdella ruotsalaisella vieraalla Linköpingin ystävyyskaupungista ja allekirjoittaneella oli tulkkiina eräs nuori suomalainen pappi ja hänestä meillä oli suurta apua kielivaikeuksissa. Suomen kieltä on kuitenkin hyvin vaikea tulkita, josta johtui, että saimme tietoomme vain pääkohdat. Mutta vaikkei sanaakaan ymmärtänyt, joutui väkisin kirkon seuroissa vallitsevan hengen ja ilmapiirin valtaan.

Viimeisenä iltana oli ehtoollisjumanpalvelukset kaupungin kahdessa kirkossa, joihin luonnollisesti mahtui vain murto-osa juhla-kansasta. Kirkkojen ulkopuolella olevat useat tuhannet ihmiset saivat seurata jumalanpalveluksia kovaäänisten välityksellä. Herran ehtoolliseen osallistui yli 4.000 henkilöä. Tämä kertoo jotakin herättäjäjuhlien laadusta ja mittasuhteista.

Saottakoon pari sanaa kaupungin uudesta kauniista kirkosta, joka vihittiin tarkoitukseensa viime vuonna. Se sijaitsee kauniilla paikalla, korkealla mäellä, josta se näkyy laajalti. Ja mikä kirkko! Meidän täällä Tönsbergissä, jossa

kirkonrakennussuunnitelmat ovat ajankohtaiset, pitäisi perinpohjin tutustua tähän komeaan työkirkkoon.

Miten niin pieni kaupunki voi selvitä tuollaisesta jättäjäjärjestelystä? Asukaslukehan miltei kaksinkertaistui juhlien aikana. Minä luulen, että vastaus on tämä: Suomalainen tarmokkuus ja sisu sekä tahto ottaa asiat yksinkertaisesti ja järkevästi. Viisikymmentä henkilöä oli pitkän ajan ollut valmistelutyössä. Majoitus oli järjestetty kouluihin ja seurataloihin, Muoni-

tus tapahtui pääasiassa ulkona, ja siihen tarkoitukseen oli varattu kenttäreitti.

Koko kaupunki eli juhlassa mukana ja useat sadat liput, jotka kokouspäivien aikana liehuivat kaikkien katujen varsilla, julkisten ja yksityisten talojen katoilla, lisäsivät juhlatunnelmaa.

Opin Suomessa ollessani yhden ainoan suomalaisen sanan: kiitos. Mutta tähän pieneen sanaan sisältyy kaikki se, jonka tahtoo saada sanotuksi noiden rikkaiden päivien jälkeen veljeskansamme luona tuolla idässä. Harvoin näkee sellaista vieraanvaraisuutta, ei tuollaista järkeä, pakon sanelemaa, vaan sydäimestä tullutta vieraanvaraisuutta. Suomalaiset ovat käyneet ankaran koulun, he ovat saaneet uhrata ja kärsiä, ja he ovat oppineet auttamaan lähimmäisiään.

Finn Urstein

"Kaikki muutkin"

Taikasana, joka avaa monen vanhemman lompakon perheen nuorelle. — Mutta tarkastelkaamme näiden sanojen sisältöä vähän tarkemmin.

Jos kysymme nuoriltamme, ketä tuohon sanaan "kaikki muutkin" sisältyy, havaitsemme, että sellaisia tovereita on enintään kolme-neljä. Mutta se sana antaa pontta omille haluille, kun mieli tekee anorakkia, urheiluvälineitä tai koruja tai vain menca johonkin.

Tietysti olisi komeata ja jännittävää määrätä itse omasta elämästään ja tekemisistään, mutta niin kauan kun nuori ihminen on taloudellisesti riippuvainen vanhemmistaan, on hänen kiltisti otettava lusikka kauniiseen käteeseen syötävä mitä yhteisessä ruokapöydässä on tarjolla. Perheen talous joutuu usein kovalle koetukselle jos on yritettävä elää kuten "kaikki muutkin". Omituista on, että tämä maaginen sananparsi marssitetaan avuksi tavallisesti aina silloin, kun on kysymys rahalla hankittavista asioista, ja taloudellisesta näkökulmasta katsottuna ovat miltei kaikki perheet erilaisia. Mutta kestää aikansa, ennen kuin perhe on oppinut, ettei sen kannata yrittää elää naapureiden mallin mukaan. Pyöreän pöydän neuvottelua suosittelimme, ja keskustelun aiheena on tietenkin perheen taloudellinen asema. Tällaisessa yhteisessä neuvottelutilaisuudessa "kaikki muutkin" passitetaan useimmiten ainakin vähäksi aikaa pois näkyvistä.

Toinen kysymys on myöhäinen

TYÖPISTEIDEN TEHOSTUSTA

on lähiaikoina odotettavissa, koska tarkoitukseen valitut toimikunnat valmistelevat rakennus- ja korjaussuunnitelmia Kyläsaaren ja Ruosniemen rukoushuoneita varten. Varsinkin lähimmässä paikassa on lisääntyneen väestön vuoksi toimiltojen tarve suurentunut.

Ujo kotipoika oli joutunut ruotuväkeen syömään silakkasoppaa ja äkseenraamaan rajassa kaverissa, jossa pyhäntöina saattoi löytää itsensä laitalta sängyn vierestä, kun "vanhat miehet" melastivat.

Tämän keskelle ilmestyi sarkastinen körttiukko, joka puheli pojille kasarmien ruokalassa: "Minun tullunna teidän isänne ja äitienne koteista Ristuksen tervehdys mukana."

Ei avoimempaa vastaanottoa olisi voinut olla evankeliumille.

Sittemmin nuori teologian ylioppilas on matkalla Ukko-Paavon jäljissä kysymään neuvoja käytännöllisen uskon tielle. Keski-talven illan istuu hän kolmannen luokan vaunussa yksikseen keikuttellen kohti Salmisen asemaa Nilsiän pitäjässä. Mieli on vähän apea, kun ei tiedä pimeässä ja pakkasessa tietä Taavetti Eskelisen taloon.

Jäseniä ojennellessaan tulee ylioppilaan katsottua tupakkaosaston oven lasista toiselle puolelleen. Siellä istuu muutamia kotilomalta kasarminsa palaavia sotilaita, punapäskyjäkin miekkoinen. Tämä tapahtui silloin 20-luvulla. He kuuntelevat suu auki selin seisovaa ukkoa, joka tuntuu heistä huvittavalta ja vakavalta samanaikaisesti.

Vieraskin tuppautuu joukkoon ja huomaa ukon tuluksi. Se on itse

kotiintulo. Vanhemmat toivoisivat sen tapahtuvan aikaseen, nuorel myöhään. Siksi kumpaisellekin osapuolelle on miellyttävintä, kun kotiintuloajoista sovitaan yhdessä, ts. määrätään aika, joka kumpaisestakin osapuolesta on hyvä.

Ymmärrän kyllä, ettei ole mielissäsi, kun kotiin tullessasi joku — toisin sanoen äiti — kaikista sopimuksista huolimatta on valvella odottamassa. Sinusta tuntuu siltä, että tulemisiasi valvotaan, ja sillä se kyllä onkin.

— Missä sinä olet ollut näin kauan?

— Ulkona!

Jos antaisit äidillesi korvatillan, olisi se ystävällisempi vastaus kuin yllä oleva, mutta kyllä vanhempien olisi opittava ymmärtämään, ettei pidä kotiintuloajoja tarkkailemisesta. Kun seuraavan kerran joudut tällaiseen tilanteeseen, ota asia ystävällisesti puheeksi ja sano, että sinä omasta puolestasi noudatat sovittuja kotiintuloaikoja ja sen vuoksi toivoisit, että sinuun luotettaisiin.

Tullessasi huomaat, ettei äiti ole voinut nukahtaa ennen kuin olet kotona.

PELASTUKSEN TIKAPUUT

Ps 50:15

ja sinun pitää

niin minä

avuksesi

KUNNIOITTAMAN

TAHDON AUTTAA

HUUDA MINUA

minua

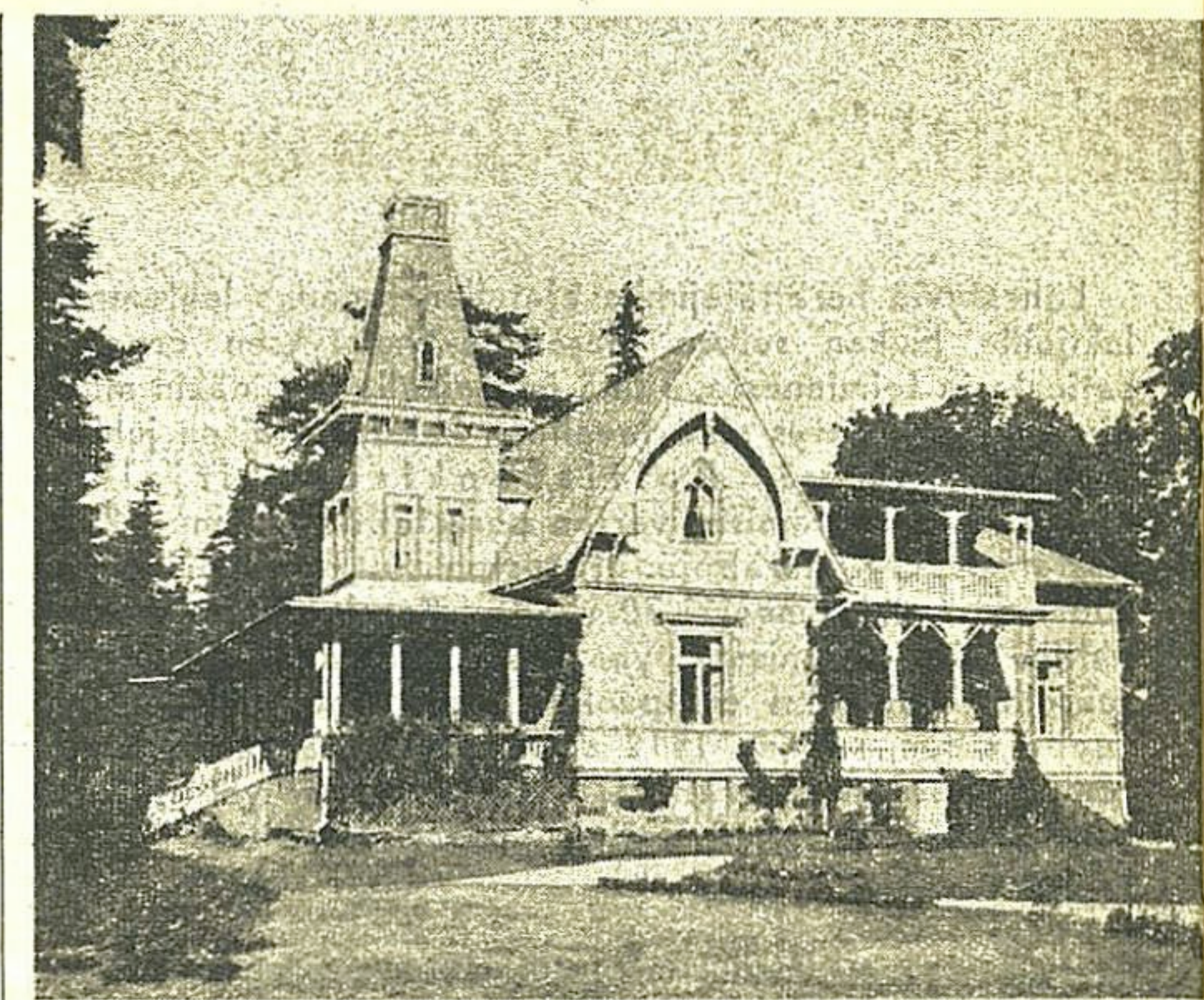
sinua,

hädän päivänä

MITÄ ARMEIJAN SETÄ OLI MINULLE

Kun oli puhuttu kuulumiset ja matkan määrä, oltiinkin jo asemalla missä oli reki ja hevonen vastassa. Kolmantena oli Taavetin poika kuskina läpi pakkashuurtien metsien. Olimme kiitolliset Jumalle tästä onnellisesta tapauksesta.

Ylioppilaalla oli pääasiassa kolme tärkeää kysymystä: Miten tullaan uskon tielle? Kuinka sinä pysytään ja kuinka voitetaan toisia Kristukselle? Näistä keskusteltiin istutaan illallispyödyssä kahdestaan kamarin. Katekismuksesta löydetään vastaus toiseen kysymykseen. Mutta kolmatta käsitellessä on päästy aterialla oitaessa mannappuuroon. Sella ottaa ruokalusikallisen kidesokeria, ripottaa sen vieraan puuroon ja sanoo: "Sokerilla sitä

Porin seurakuntien kesäkotii Junnilan päärakennus.

**KRISTILLISEN
TYÖLÄISNUORISON
LIITON
KESÄPÄIVÄT
JUNNILASSA
22.—24. 6. 1962**

ARKEEN JUMALAN JOHDATUSTA

Juhannus — ja kesäpäivät! Tuo yhdistelmä on hyvin tuttu kristilliselle työläisnuorisolle. Jo v. 1917 alkaen on kokoonnuttu yhteisille kesäpäiville. Alkuaan — jolloin kaililla oli paljon aikaa — kesäpäivät saattoivat kestää jopa kaksikin viikkoa. Nyt kokoonnutaan juhannuksen tienoilla muutamaksi päiväksi yhteisesti rakentumaan.

Olemme iloisia siitä, että kokouspaikaksi olemme tällä kertaa saaneet Porin seurakuntien kesäkodin Junnilan. Luonnonihanan sijaintinsa vuoksi se sopii erinomaisesti

kesäjuhlien viettopaikaksi. Meren äärellä, luonnon hiljaisuudessa ruokollemme Jumalan siunausten vietojen aukenemista.

Kristillisen Työläisnuorison Liiton — "joka tahtoo olla yhdessä" — sellajsten työläisnuorten keskuudessa, jotka pyrkivät omakohtaiseen elämänyhteyteen Jumalan kanssa — on tahtonut näin koota

joukkonsa Sanan ääreltä saamaan uutta voimaa. Arkinen elämäntapa on usein kova ja "vastasää" vaikeat. Tarvitsemme Jumalan johdatusta arkiseen elämänpalvelukseemme. Silloin aukenee myös vastuu lähimmäisistä eteemme.

Päivillä ovat puhujina mm. maaherra Alpo Lumme, rovasti Matti A. Mustonen, pastori Iikka Silvola ja maisteri Ilmari Kallio. Ohjelmassa on lisäksi paljon nuorten ohjelmaa sekä erikoiskokouksia naisille, miehille ja nuorille.

Lukija! Tervehdimme Sinua ja toivomme tapaavamme Sinut Sanan ja meren äärellä — Junnilassa. Siis — Juhannuksena Junnilaan.

Kristillisen Työläisnuorison Liiton

Maire Pönkkä, sihteeri.

Varhaisnuorten ja nuorten leiriohjelma

22. 6.—24. 6. Nuorten yhteinen juhannusleiri. Länsi-Porin seurakunnat.
26. 6.—29. 6. II tyttöleiri.
30. 6.—1. 7. Länsi-Porin nuorten kuoron viikonloppuleiri.
6. 7.—10. 7. II poikaleiri.
13. 7.—15. 7. Kolkaleiri Väinän Vartijat.
20. 7.—27. 7. Partioleiri Väinän Vartijat.
25. 7.—31. 7. Tyttöjen partioleiri Taru-Tiinat.
2. 8.—5. 8. III poikaleiri.
7. 8.—10. 8. III tyttöleiri.
11. 8.—12. 8. Kitarakuoron leiri.
18. 8.—19. 8. Retkeilykerhon ja nuorten yhteinen viikonloppuleiri.
13. 8.—16. 8. Miestenleiri.

Leirien sijoituspaikoista ilmoitetaan myöhemmin päivälehdissä ja kirkollisissa ilmoituksissa.

tapojan vyötä hänen ympärilleen. Niin oli sairaus häntä lihoittanut. Mutta nyt on jo Taavetti-setä odottelemassa viimeistä aamusiunaalia.

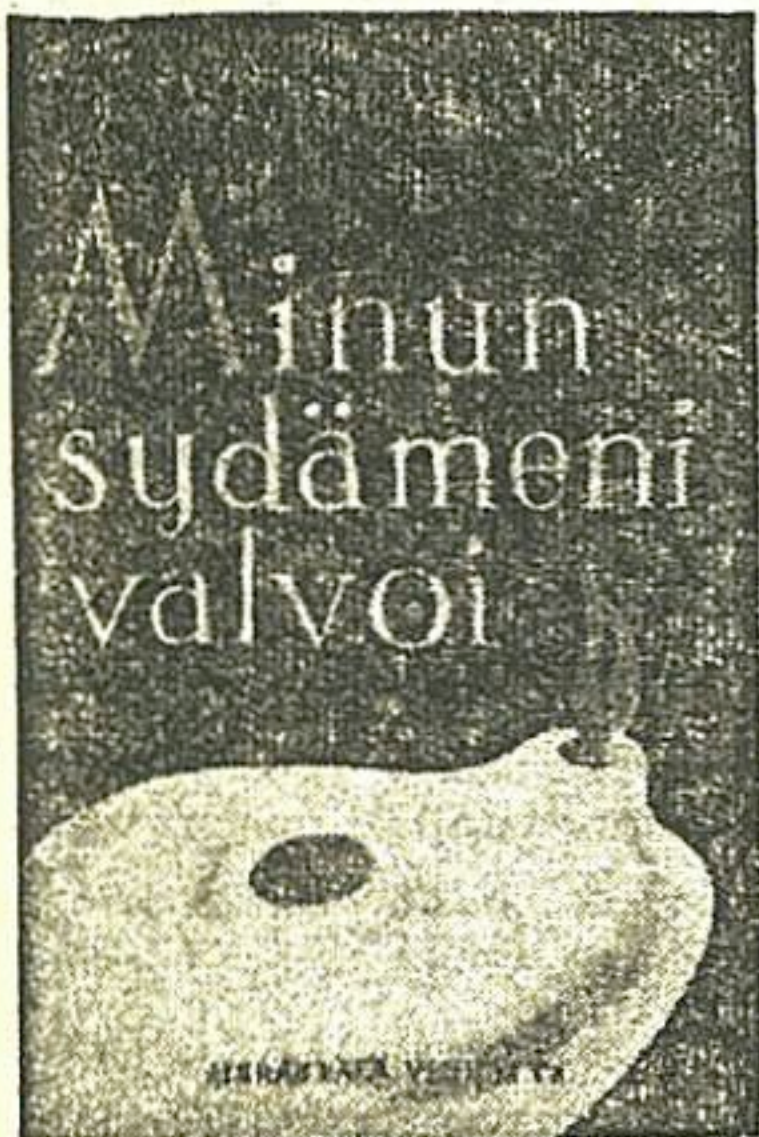
P. O. E k k o

LUE ENEMMÄN — LUE PAREMPAA

**Vastuun ja
vakaumuksen
tunnus**

Sanan äärestä sanan kanssa

O. VIHANTOLA:

MINUN SYDÄMENI VALVOI

Nid. 350:—, sid. 450:—

»Voimakkaasti persoonallinen ja ihmisen sisintä kouraiseva kirja.»

K. R. KARES:

SALATUT TIET

Nid. 450:—, sid. 550:—

»Kirjoittaja osasi syttyä ja sytyttää. Elävää, lämmintä sanaa.»

KESKI-PORIN KESÄISIÄ JUHLIA

- 7.—11. 6. Satakunnan Nuorten Kristillisen Piirijärjestön telttakokouksia kirkkopihalla.
- 16.—17. 6. Suomen Merimieslähetyksen kesäjuhlat Keski-Porin kirkossa. Saarnaa arkkipiispa Ilmari Salomies.
23. 6. Rukoilevaisten juhannusseurat.
- 3.— 5. 7. Herättäjäjuhlat Vanhalla hautausmaalla. Saarnaa piispa Olavi Kares.
11. 8. Pyhäjärven V.I. pitäjänjuhla Keski-Porin kirkossa. Saarnaa rov. Matti A. Mustonen.
16. 9. Merimieslähetyksen syysjuhla.

AVIOIHTOKYSYMYKSIÄ

käsiteltiin Keski-Porissa pidetyillä naisten päivillä huhtikuun lopussa, jolloin lääketieteen lisensiaatti Salme Parvio esitelmöi. Esillä olivat kysymykset nuorista avioliitoista, ansioäideistä ja alkoholismista antoivat erikoisesti ajattelun aihetta.

VÄINÖLÄN KIRKOSSA

17. 6. Merimieslähetyksen juhla. Saarnaa pastori Ismo Saarikoski.

LÄNSI-PORIN SEURAKUNTA

17. 6. Merimieslähetyksen juhla. Saarnaa pastori Kalevi Lappalainen.

RAAMATTUKOULU

Länsi-Porin kirkossa järjestettiin toukokuun alussa viikon kestävä Suomen Kirkon Sisälähetysseuran raamattukoulu, jonka johtajana toimi pastori Eeli Vuola. Joka ilta oli kaiken ikäisiä oppilaita noin kahdeksankymmentä. Raamattukoulu on kiertänyt seurakunnissa vasta vuoden. Sen esimiehenä on professori Esko Haapa, ohjaajana maisteri Martta Oesch ja johtajana pastori Eeli Vuola. Tämän peruskurssin jälkeen voi suorittaa kirjellisen jatkokurssin ja vielä viikon kestävä erityiskurssin Pieksämäellä.

PIHLAVAN SEURAKUNTA

17. 6. Merimieslähetyksen juhla. Saarnaa pastori Heikki Merimaa.
17. 6. Mäntyluodossa merimieslähetyksen juhla, useita puhujia, poikien torvisoittokunta.

REPOSAAREN SEURAKUNTA

17. 6. Merimieslähetyksen juhla. Saarnaa past. Alpo Aaltonen.
- 21.—24. 6. Kristillisen Työläisnuorisoliiton suvipäivät Junnissa.
- 1.— 2. 9. Hiippakunnan nuorisotyöntekijäin neuvottelupäivät Junnissa.

MAAILMAN RAUHA JA JUMALAN RAUHA

Rauha voi olla myös väärän varmuuden, suruttomuuden rauhaa. Maassa on mätää ylhäällä ja alhaalla. Paljon on tullut ilmi, enemmän epäillään olevan pilossa. Kirjat, lehdet ja elokuvat kilpailevat siitä, kuka uskaltaa pisimmälle haureudessa. Rahaa kumarretaan muualakin kuin tässä. Retkeily on monille vain retkeilyä. Kristittyjen piirissä riehuvat repivät riidat. Ja kaikesta huolimatta me olemme jostakin saaneet merkittävän rauhan: "Kaikki järjestyy!" On kuin näkymättömän sensuuri olisi pyyhkinnyt Raamatuistamme, puheistamme ja kirjoituksistamme kohdat, jotka puhuvat Jumalan vihasta ja siitä, että kansan jumalattoman elämän ja koviin aikojen välillä on kiinteä yhteys.

Rauha voi olla myös yli ymmärryksen käyvä Jumalan rauha. On niitä, joiden täytyy hiljaa odottaa ahdistuksen päivää (Hab. 3:16), jotka taistelevat lastensa puolesta Herran edessä niin kuin Job, tekevät parannusta, pyörivät omien ja toisten asioiden kanssa. Kristuksen ympärillä osoittaen siinä uskonsa, saavat anteeksi ja saavat sydämeensä Jumalan rauhan Kristuksessa. Kun he ovat kaiken tehneet — kantaneet kansallisenkin vastuun — he sanovat: Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee. Koviin viestien tullessa se rauha synnyttää sanat: "Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi."

Millaisista juurista kasvaa suomalainen rauhallisuus? Mistä sinun ja minun?

Jussi Kuoppala

HERÄTTÄJÄJUHLIEN TIEDOTUKSIA

Juhlakanslia teknillisessä koulussa, Rautatienpuistik. 5, puh. 17500; toiminnanjohtajan kotipuh. 12287.

Tiedotus- ja liikennetoimisto samoin teknillisessä koulussa, puh. 17502 ja 17503.

Vanhusten ja sairaiden lepoaika NNKY:n talossa, Esivallankatu 6.

Ensiaputeltta lähellä vesitoria juhla-alueen vieressä.

Majoitustoimisto, matkatavaroiden säilytys ja löytötavarat teknillisessä koulussa, puh. 17501.

Majoituksen ennakkovarauksia ottaa vastaan ja niistä huolehtii siinä järjestyksessä, kuin tilaukset saapuvat, opettaja Artturi Alppi, os. Kiertokatu 13, Pori. Hinnat: Yksityismajoitus koko ajalta 1.000:—; omin linavaattein 800:—. Yhteismajoitus 300:—. Telttailu-alueilla maksu teltalta 200:—. Hotelleista ja matkustajakodeista varataan myös haluttaessa huoneita. Ennakkovarauksia otetaan vastaan 25. 6. -62 saakka. Maksu majoituksesta on suoritettava tilattaessa posti-siirtotilille n:o 121834, Porin Herättäjäjuhlat 1962.

SUOMEN LÄHETYSSEURAN LÄHETTEJÄ:

Anbomaalla työskentelee 68 suomalaista lähetystyöntekijää, Oka-vangolla 22, Tanganjikan Eteläisen Yläköma Luterilaisen kirkon työssä 23, Israelissa 7, Formosalla 11 ja Hongkongissa yksi lähettiperehe. Länsi-Pakistanissa, jossa työ aloitettiin 1960, on kolme lähetettä, lisäksi kaksi lähetettä saapuneelta huhtikuun aikana. Tällä hetkellä on lähetettä kaikkiaan 138.

Herättäjäjuhlan vieraille toimitamme

NÄPPÄRÄSTI JA NOPEASTI

valokuvauksia ja kuvia myös postin välityksellä.

Keskus Kuva

Itäpuisto 1

NYT ON OTOLLINEN AIKA

hankkia runsaasta valikoimastamme PORIN MUISTONA ranne- tai taskukello, ristikoru tai sormus.

KELLO- JA KULTALIIKE
Itäpuisto 5 - Puh. 15 904

Porin seurakuntien kellojen huoltaja

MÄÄRÄOSA AJALLANSA

KOTIEN HARTAUSKIRJA

Kangask. 800:—

Vielä rajoitettu määrä kirja-kaupoissa.

TIINI HERÄNNÄIDEN PARIIN
LAMPIMAAN TUPAAN

Nid. 600:—

»Herätysliikkeen hengellinen koti, ystävien joukko on antanut kansankirkkomme piirissä monille vilaisille lämpöä ja pirstoutuneen maailman keskellä kaivatua yhteyttä — tehden niin edelleenkin.»

Aikaisemmin ilmestynyttä kirjaa:

KOTIPOLKU

sid. 400:—

vielä saatavana rajoitetusti.

ISIEN PERINTÖ

KOTIEN HARTAUSKIRJA

Sid. 453:—

Herätysaikojen sanaa, suoloista, suolalla höystettyä.

PUINTIPÄIVÄ
VUOSIKIRJA 1961

Kangask. 650:—

»Tällaiset kirjoitukset vahvistavat kirkossamme tunnuksellista kokoomusta, jota nyt kipeästi kaivataan vierasperäisen spiritualismin vastapainona.»

Aikaisempia vuosikirjoja vielä saatavissa:

VIRSTANPYLVÄS

(1959) Kangask. 500:—

NÄIN NÄEMME NYT

(1960) Kangask. 650:—

SAINE OSAKEYHTIÖ HAUTAUSTOIMISTO

Liisankatu 19
Puh. 12 161, 11 274
Hoidamme kaikki alaanme kuuluvat tehtävät

HUOLEHDIMME KAIKESTA ALALLAMME

Heikkilän
HAUTAUSTOIMISTO
O.M. U. KARIHAARA
PORI - LIISANK. 18 PUH. 12125
~ AJANMUKAINEN SAATTORATO

Nid. 400:—

»Kirja ei ole iso, mutta sen luettuaan saa paljon enemmän kuin luulisikaan.»

TOIVORIKAS JA USKOLLINEN

Piispa Väinö Malmivaaran muistokirja

2. painos. — Kangask. 800:—

VIISI SILEÄTÄ KIVEÄ LÄHETYSKIRJA

Ja isänmaa on sen nimi
KIRJA NUORISOLLE

Kangask. 480:—

»Kirjoittajat ovat etsineet asiaa ja oikeaa aaltopituutta saadakseen sanotuksi sanotavansa ilman kuluneita, nukuttavia fraaseja.»

AION PERILLE

KIRJA NUORISOLLE

2. painos. — Kangask. 550:—

HERÄTTÄJÄ
Lapua

KIRKKO PORISSA

MENE, ASETA TÄHYSTÄJÄ;

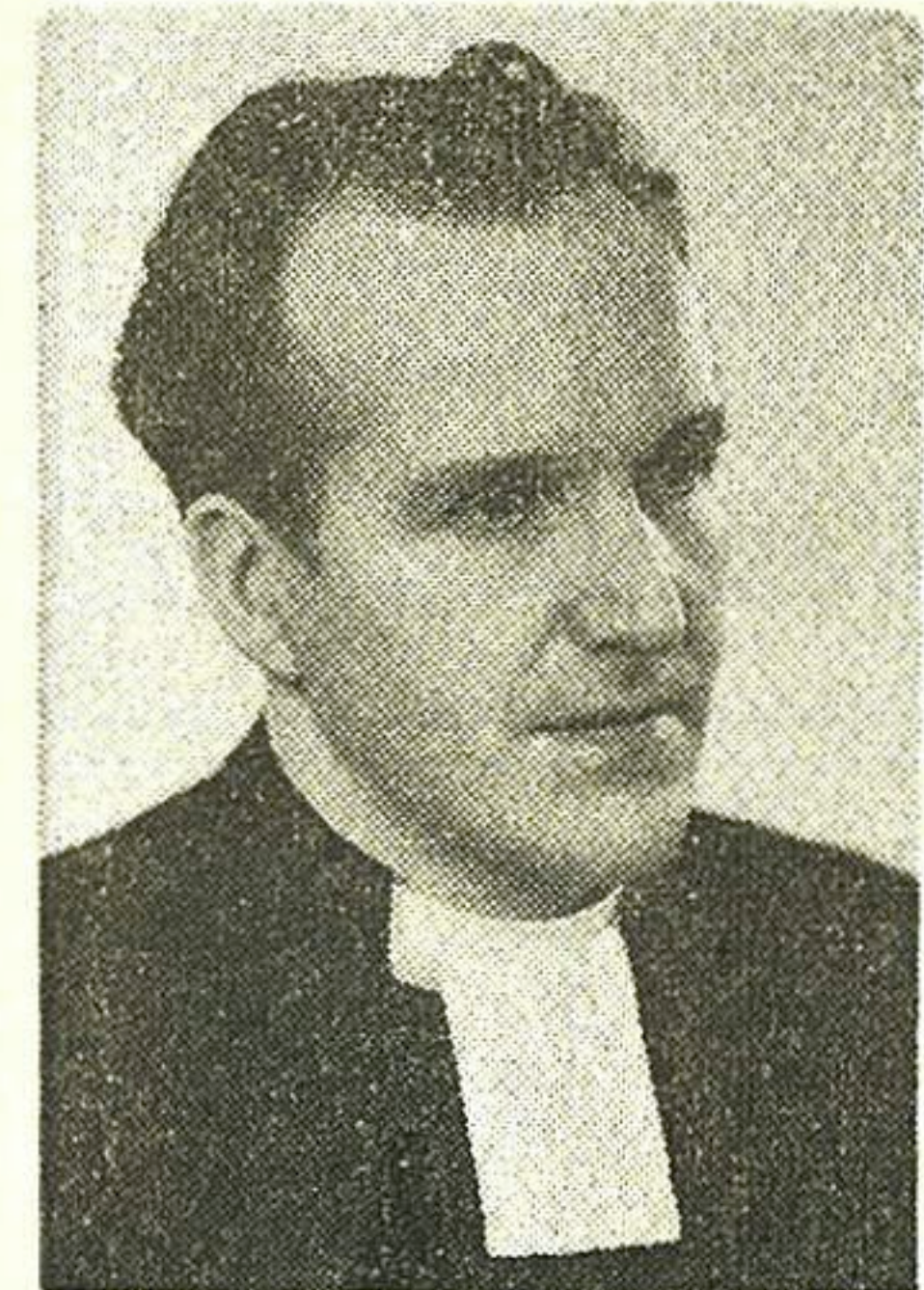
HÄN ILMOITTAKOON,
MITÄ NÄKEE:

Lähestyvien, Porissa pidettävien herättäjäjuhlien merkitys on syytä selittää herännäisyyden ja kansasankkumme yhteistä taistelunäköjää. Siinä mielessä seurakuntalaistamme toimittaja on kääntynyt Herättäjä-Yhdistyksen vt. toiminnan johtajan, pastori Paavo Maunulan puoleen pyytämällä häneltä haastattelua. Vaikka tiedämme herännäisyyden hapataneen huomattavasti kirkollista elämääme kokonaisuudessaan melkoisesti, niin kuitenkin monilla on varsin hämmästyttävä käsitys herännäisyyden olivittymisestä kirkkomme henkissä. Annammekin haastateltavallamme puheenvuoron:

— Ajan kellot lyövät outoja lyöntejään kutsuen meitä valvomaan, Herra kehottaa meitä saamaan: "Mene, aseta tähyistäjä; hän ilmoittakoon, mitä näkee." Meidän on oltava valppaita. Tilanne ja aika ilmiöineen on tutkittava. Sanan välissä on tehtävä oikeat johtopäätökset. Muistakaamme vain apostolin sanaa: "Minä en siis juokse umpimähkään! en taistele niin kuin ilmaan hosuen." Seurakunta on täällä maan päällä luonteeltaan taisteleva. Sen olemme oppineet jokainen rippikoulussa aikanaan. Taistelevan seurakunnan on selvitettävä, missä rintamalinjat kulkevat. Ellemme tiedä, missä on vihollinen ja missä omat joukot, voimme erehtyä taistelemaan toisiamme vastaan. Siltä voi olla tuhoisat seuraukset. Ei ole helppoa kyyristellä "oman tulen" alla.

— Herännäisyys on kirkkomme sisällä syntyneitä kansasankkumme.

— niin kuin muutkin kotoiset herätysliikkeemme, joitten kesken on joskus tapahtunut väärää sotimista.

Pastori Paavo Maunula

ta. Herännäisyyden historia on pitkä ja monivaiheinen. Se on saanut vaikutteita saksalaisesta Hallen pietismistä ja hernutilaisuudesta, mutta kehittynyt sittemmin omalla kansallisella pohjalla. Kansa ei tyytynyt pelkkään kirkon viralliseen ja kaavoittuneeseen toimintaan. Se kaipasi elämää. Siksi haluttiin viljellä enemmän sanaa. Niin saivat alkunsa kodeissa pidettävät seurakuntat, joihin kutsuttiin alusta alkaen pappejakin. Myöhemminkin herännäisyyden merkkimiehen, Paavo Ruotsalaisen merkitys on vieläkin huomattava, samoin hänen aikalaistensa, Lapuan pitäjänapulaisen N. G. Malmbergin. Rovasti Vilhelmi Malmivaaran jälkeen voidaan puhua uudistuneen herännäisyyden ajasta. Pyrkimys olla "kansan kanssa samoilla oilla" on pitänyt herännäiskansan ja papiston välit läheisinä. Herännäisyydellä on luterilaisen tunnustuksen pohjalla oma kristillisyyden näkemyksensä, vaikka oppi onkin sama. Oman huonouden tunto, farisealaisuuden pelko ja Jumalan mahdollisuuksien voimakas korostus ovat sen eräitä piirteitä. Ei siis oppivaatimuksia, vaan elämän vaatimus kuolleiden ajan keskellä. Nykyään voi ulkomailta tulla ihmisen osuutta herätyksessä korostavia piirteitä. Herännäisyys on joutunut vastustamaan sellaista herätystä. Se on taistellut kirkon puolesta lahkolaisuutta vastaan. Meidän aikanamme esiintyy raikasta kirkon arvostelua. Herännäisyydelle kirkko on äiti. Sen violoista on puhuttava kuin äidin violoista.

— Entä mikä on herännäisyyden suhde piireihin, joissa on ollut huomattavissa vieraantumista kirkosta?

— Erityisesti ohjelmasta tässä mielessä emme voi puhua, mutta yksityistä toimintaa on paljonkin. Ajatelkaamme vain piispa Karesen viime vuosien kirjallista toimintaa. Päiväkirjoillaan hän on varmaan lähestynyt niin sivistyneistöä kuin työväestönkin piirejä. Hänen lämpimät puheenvuoronsa eivät ole jääneet ilman vastakalkua. Muutenkin molemmat päivä-

kirjat antavat uudistuvasta herännäisyydestä paremman kuvan kuin mitä tässä on mahdollisuus antaa. Suuri joukko herännäispappeja on osallistunut pappien teollisuusseminareihin koettaen paneutua työväestön ongelmiin voidakseen asettaa entistä paremmin hartoituaan työtätekevien ja raskautettujen taakkojen alle. Tällainen nöyrä ja kuuliainen vastaus Kristuksen haasteeseen merkitsee ajan mittaan todellista parannusta, ajatustapojen ja tekojen muuttumista myös yhteiskunnallisissa kysymyksissä, jotka odottavat vanhurskasta ratkaisua. Kirkkomme ja herännäisyyden yhteisiä taistelunäköjää on lyhyesti sanoen Jumalan kuningastien tasottaminen kaikkien ihmisten sydämiin yhteiskunnallisesta asemasta ja varallisuudesta riippumatta. Herra sanoo kaikille: "Tee parannus!"

— Viime aikoina on kirkkomme herännäisyyden ja kirkkomme yhteistä taistelunäköjää yhteyden tarve.

Kansanruumiimme sairastaa mielen jakautumista, vaikeaa sairautta. Kaikkialla on keskinäisiä riitoja. Sovintoa ja yhteyttä kaivataan. "Antakaa sovintoa itsenne Jumalan kanssa." Sitä tietä tulee sovintoa yhteiselämänsäkin. Kristityillä voi oppi olla sama, mutta silti puuttuu yhteys. Täydellinen ja todellinen yhteys rakentuukin sisäistä käsin: "Minä heissä, ja siinä minussa." Niin asian ilmaisee Kristus, yhteyksien rakentaja. Yhteys vahvistuu ja "hengessä olemme koossa" taistellamme itsesämme olevaa jumalattomuutta ja sen päämiestä vastaan.

— Kirkossamme kaivataan nyt kipeimmintä juuri tällaista yhteyden taistelun, vartiopaikkojen välistä yhteyttä. Jokaisen on valvottava omalla kohdallaan. Kristuksen joukot ovat nyt suossa. Siltä inhimillisesti katsoen näyttää, Herännäisyyden, heränneitten, jumalattomuudesta murhetta kantavien ihmisten tehtävä on asettua suohon sillaksi. Se merkitsee itsensä kieltämistä, itsensä unohtamista ja uhrautumista. Sellaisen tehtävän olette te porilaiset nyt ottaneet itsellenne, kun olette ryhtyneet suurta vaivannäköä vaativaan puuhaan lähtiessänne järjestämään herättäjäjuhla ensimmäistä kertaa Satakunnan maille. Toivomme, että seurauksena on yhteyksien rakentumista, niin että Kristuksen seurakunnassa syntyy myös hedelmällistä kosketusta maailmaan, Jumalasta etäntyneisiin ihmisiin. Kysymys ei ole vain jostain ihmiskeskeisestä "kohtamisesta", vaan kristillisyydestä vieraantuneetkin ihmiset ymmärtävät, että Jumala on rakkaudesta ihmisiin lähettänyt Poikansa maailmaan. Kristus yhdistää itseensä ja toisiin syntisiin, jotka elävät hänen armonsa varassa.

— Herännäisyys, niin kuin muutkin herätysliikkeet suorittavat edellä ilmaistua kirkon tehtävää omalta osaltaan. Meillä on oma paikkamme muurin aukossa. Mutta sen paikan täyttämme vain, mikäli muistamme,

SEURAKUNNALLISTA
NAISTYÖTÄ PORISSA

KIRKKOILTOJA — KUTSUKOKOUKSIJA

NAISTEN PÄIVIÄ — RAAMATTUPIIREJÄ

KÄYNTIÄ KUNNALLISKODISSA

Suunnittelevana ja neuvoa-antavana apuna naistyöntekijälle on ollut kirkkoneuvoston valitsema naistoimikunta. Sen puheenjohtajana on ollut naistyöntekijä ja sihteerinä talousopettaja Anni Happonen. Kokouksia on ollut viisi kertaa viime vuonna.

Maaliskuun alussa järjestettiin kirkkoilta Keski-Porin kirkossa. Sinne oli saapunut 130 kuulijaa. Kolehiti kerättiin hengellisen lukemisen hankkimiseksi vanhainkotiin asukkaille. Kaupungin ja maalaiskunnan kunnalliskodin sekä suomalaisen vanhainkodin asukkaat pääsivät näistä kirjoista osallisiksi. Naistoimikunnan jäsenet kävivät joukolla tervehtimässä viiksimainitun asukkaita ja tarjosivat heille kahvit samalla kun luovuttivat hankkimansa kirjat. Naistyöntekijä puhui tilaisuudessa Kaupungin kunnalliskodille kirjat luovutettiin nuorten järjestämässä tilaisuudessa.

Huhtikuussa lähetettiin kaikille porilaisille naispuolisille partureille ja kampaajille kutsut saapua naistoimikunnan heille järjestämään tilaisuuteen seurakuntakotiin. Kutsua noudattaneiden joukko jäi varsin pieneksi, mutta he ilmaisivat olevansa sitäkin tyytyväisempiä.

Toejoen rukoushuoneella järjestettiin kodin juhla lokakuun alussa. Sinne pyrittiin saamaan kotien kaikenikäisiä jäseniä. Kerholaiset levittivät kutsuja. Saapuneet 110 henkeä täyttivät pienen rukoushuoneen.

Vuosittain ovat naistoimikunnan suurimmaksi yritykseksi muodostuneet syksyllä pidetyt naisten päivät Kauppaoppilaitoksella. Kuulijoita oli saapunut noin 250 henkeä. Teemana oli "Jos Herra ei huonetta rakenna" ja pääpuhujina olivat sacr.min.cand. Lyyti Tikka Helsingistä ja teol.kand. Sisko Takala. Keski-Porin kirkkokuoro lauloi johtajanaan kanttori Arvo Elo ja taiteilija Impi Hoikko esitti lausuntaan.

Kaupungin ja maalaiskunnan kunnalliskotien unohtetuille van-

huksille lähetettiin pieni kukka ja hedelmäpussi joulutervehdykseksi. Joulukuun kättiin kaupungin kunnalliskodissa näitä vanhuksia jokaista henkilökohtaisesti tervehtimässä. Kaupungin kunnalliskodissa oli sellaisia vanhuksia, joita kukaan ei koskaan muista 48 ja maalaiskunnan 18. Jouluaamuna vei naistoimikunnan hankkima linja-auto kunnalliskodin oikodokkeja kirkkoon, jonne heille oli varattu istumapaikat.

Raamattupiirejä, joissa naistyöntekijä on mukana tai jotka ovat syntyneet naistoimikunnan nykyisestä, on neljä. Jo vuosia on uskollisesti torstai torstain jälkeen myös kesällä kokoontunut ns. naisten raamattupiiri, jossa naistyöntekijä on ollut mukana ja jossa kerrallaan on ollut n. 12 naista varsinaisen jäsenmäärän ollessa kuitenkin suurempi. Toejoen rukoushuoneella on kokoontunut joka toinen viikko raamattupiiri, jossa on ollut keskimäärin kahdeksan henkeä, joukossa muutamia isoja tyttöjä. Naistyöntekijä on ollut mukana mahdollisuuksiensa mukaan. Ruostinna Hilka Mustonen on johtanut kerran kuussa Marttojen keskuudessa kokoontuvaa raamattupiiriä, jossa on ollut keskimäärin kuusi marttaa. Liike- ja Virkanaisten raamattupiiri kokoontui kuluneen vuoden aikana 10 kertaa. Kävijöitä oli keskimäärin viisi. Syksyllä tapahtui tässä raamattupiirissä johtajan vaihdos. Teol.kand. Outi Erkkilä, joka oli aloittanut raamattupiirin, luovutti vastuun teol.kand. Sisko Takalalle.

Katulähteyksen naisten piiriin on kokoontunut joka toinen viikko etupäässä niitä naisia, joitten perheet saavat avustusta seurakunnalta. Kävijöitä on ollut kerrallaan viitisentoista ja naistyöntekijä sekä katulähteyksen naispuolinen työntekijä ovat olleet mukana. Vuoden aikana naistyöntekijä on ollut NNKY:n yhdistysilloissa kerran kuussa pitämässä raamattunselitystä Markuksen evankeliumista.

Liisa Syrjä

HERÄTTÄJÄJUHLIEN OHJELMA

TIISTAINA 3. 7. 1962

Klo 19.00 Aattoseurat, Rovasti Matti A. Mustonen, rovasti P. O. Ekko, kirkkoherra Olli Kahra, rovasti Keijo Mäntyvaara, lääninrovasti Paavo Kattelus.

KESKIVIIKKONA 4. 7. 1962

Klo 10.00 Jumalanpalvelus juhlaakentällä, saarnaa piispa Olavi Kares. Liturgit: pastori Niilo Kankaanpää ja Pauli Vuola.
" 12.30 Entisten opistolaisten kuoron harjoitus juhlaakentällä.
" 13.00 Juhlapuhe, teol.tohtori Erkki Kurki-Suonio ja seurakunta, joissa puhuvat kouluneuvos M. O. Karttunen, lääkintähallituksen pääjohtaja Niilo Pesonen, rovasti Vilho Suurkari ja rovasti Erkki Talasniemi. — Molemmat tilaisuudet radioidaan.

" 15.30 Herran ehtoollisen vietto Keski-Porin ja Länsi-Porin kirkkoissa. Rippisaarnat rovasti Jorma Sipilä ja V. A. Urhonen. Keski-Porin kirkosta rippisaarna välitetään juhlaakentälle. Autokuljetus järjestetään.

" 17.00 Herättäjä-Yhdistyksen vuosikokous kauppaoppilaitoksessa, Luvianpuistokatu 1.

" 19.30 Seurat, joissa puhuu mm. arkkipiispa Ilmari Salomies.

" 21.00 Juhlilla olevien pappien kokoontuminen kauppaoppilaitoksessa, Luvianpuistokatu 1.

TORSTAINA 5. 7. 1962

Klo 8.00 Entisten opistolaisten kuoro, johtaa pastori Väinö Maunumaa. Raamattutunti, asessori Maunu Sinnemäki.

" 10.00 Seurat.

" 13.00 Päätösseurat.

Ravintolahinnasto

Ravintola sijaitsee juhlaakentällä sekä aamuin ja illoin Cygnaeus-koulun ruokalassa.

Hinnat:

Lihakeitto	70:—	Kahvi ja pulla	70:—
Hernekeitto	70:—	Maitopullo	20:—
Erikoisannos	150:—	Piimäpullo	20:—
Ohraryynipuu	50:—	Voileipä	20:—
Hedelmäkeitto	50:—	Leikkelevoileipä	50:—
Puuro ja hedelmäkeitto	50:—	Virvoitusjuomat pullo ..	50:—
Kahvi	40:—	Jäätelöä, makeisia ym.	

Porissa suoraan

UOMALAISEEN
SÄÄSTÖPANKKIINPORIN
KIRKKOSANOMAT

Julkaisija Porin Seurakunta
Jaetaan postitse Porin seurakuntien talouksiin

Päätoimittaja: rov Matti A. Mustonen, Hallituskatu 9
Puh klo 10—12 12403. muulloin 12525.

Toimitussihteeri: rov P. O. Ekko, Hallituskatu 9. Puh klo 9—12 12201, muulloin 13631.

Toimituskunta: rov Viljo Lauro, past. Tapani Pietilä, teol. kand. Liisa Syrjä, opett. Kalervo Niemelä.

Toimitus ja konttori: Pori, Hallituskatu 9. Puh klo 9—12 12201. Pankki: Pohjoismaiden Yhdyspankki, Pori.

Ilmoitushinnat: 25 mk palstamillimetritä, värilliset eri sopimuksen mukaan.

Tilaushinta: 1 vuosikerta kotimaahan 150:—, ulkomaille 200:—.

Kirjapaino: Satakunnan Kirjateollisuus Oy.

Porissa 1962,
Satakunnan Kirjateollisuus Oy.